Poštnina plačana v gotovini

SAVINJSKI VESTNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJA CELJE-OKOLICE IN OKRAJA ŠOŠTANJA

LETO IV., ŠTEV. 5 — CELJE, DNE 27. JANUARJA 1951 — POSAMEZNA ŠTEV. 3 DIN

Upravni odbori KDZ in KZ bodo polagali obračun dela

V dneh od 27. januarja do 12. februarja 1951 se bodo v KDZ okraja Celje-okolica in Celje-mesta vršili občni zbori KDZ na katerih bodo kmetje — zadružniki pregledali svoje delo v preteklem letu. Upravni odbori KDZ bodo svojim zadružnikom poročali o svojem delu, o doseženih uspehih, pa tudi o neuspehih pri svojem delu.

Za večji del KDZ letni obračun ne bo težak. Kljub raznim vremenskim neprilikam so KDZ dosegli lepe uspehe v proizvodnji. Tudi v organizacijskem pogledu so KDZ napravile korak naprej. Dočim so v letu 1949 še v nekaterih KDZ razdeljevali pridelke in druge dohodke vsem članom enako, ne oziraje se koliko je posameznik delal, so letos že skoraj v vseh KDZ upoštevali socialistično načelo in zadružna pravila, ter razdeljevali žito in ostale dohodke po vloženem delu, oziroma doseženem številu delovnih dni.

Upravni odbori KDZ se skrbno pripravljajo na občne zbore. Treba je pred tem še marsikaj urediti. Do občnih zborov morajo biti sestavljeni vsi podatki o zadružni proizvodnji, izdatki in dohodki. Treba bo članom točno prikazati, koliko je imel posameznik delovnih dni, kaj so s svojimi delovnimi dnevi zaslužili. Na občnem zboru bo treba obravnavati tudi kakšne donose je KDZ dosegla in kakšnih agrotehničnih ukrepov se je posluževala za dvig proizvodnje v poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu, hmeljarstvu itd. Precej preglavic je KDZ delala bilanca. Zadružni sklad Celje je v ta namen organiziral knjigovodski center za vse KDZ v Arji vasi, kjer so bile ob skrokovni pomoči uslužbencev Zadružnega sklada bilance do sedaj v glavnem zaključene. Komisija za pregled bilanc pri IO OLO vrši sedaj pregled bilanc in je pri tem ugotovila že razne nepravilnosti. V KDZ Kozje je delovni dan po bilanci najnižji, vendar je komisija za pregled bilanc ugotovila, da so v bilanci izpadli razni dohodki, ki jih niso vnesli v bilanco. (Zadružniki so si na primer sadje razdelili, a tega dohodka niso nikjer evidentirali). V Drešinji vasi je upravni odbor KDZ, potem, ko je izpolnil obvezno oddajo in dodelil določene količine med zadružnike, vse preostale proste viške razdelil med zadružnike, čeprav so imeli že krite svoje potrebe. Tako krompir sedaj prodajajo posamezni zadružniki, namesto, da bi to storila KDZ skupno in z izkupičkom na prostem trgu prodanega krompirja dvignila delovni dan zadružnikom.

Kar se razdeljevanja dohodkov tiče, pa je najslabše v KDZ Sv. Jedert nad Laškem. Tu predsednik KDZ Železnik Alojz sploh ni smatral za potrebno, da skliče sejo upravnega odbora. Pridelke, ki so zrasli na njegovem bivšem posestvu je enostavno pobral sam, dočim je zadružnikom, ki so bili prej pri njemu v službi, dodelil malenkostne količine pridelkov, vse leto pa je izplačal le 2400 din in 1500 bonov. Razume se, da se s takim načinom razdeljevanja dohodkov ne strinjajo niti zadružniki v KDZ Sv. Jedert, še manj pa OLO in Zadružni sklad v Celju. Končno bo moral tudi Železnik in njegova družina spoznati, da tako ne more iti dalje.

V KDZ Drešinja vas tudi niso upoštevali velikih ohišnic pri dodeljevanju žit in so vsaki družini dodelili še polno količino žit, četudi so nekateri pridelali dovolj žita na ohišnici.

Velike ohišnice pa so tudi še v nekaterih drugih KDZ problem, ki ga bo treba rešiti še pred občnim zborom, ali pa na občnem zboru.

Vsa ta vprašanja in še mnogo drugih rešujejo ravno v teh dneh pred občnimi zbori. Zaradi tega se vrše sedaj tudi seje upravnih odborov in družinski sestanki po KDZ.

Najvišji delovni dan v okraju bo letos imela KDZ Prekopa in sicer 140 din. Nad 100 din pa bodo iznašali trudodnevi tudi v KDZ Hmeljar-Žalec, KDZ Vransko, KDZ Dobrna itd.

Lepe uspehe je dosegla tudi KDZ Marof, ki je plan vzreje živine že presegla, v preteklem letu pa so zgradili lep svinjak in stanovanjsko poslopje. Vsi zadružniki se trudijo za uspeh KDZ. Tudi zadružnikom v KDZ Vransko je lep trudodan ustvarilo njihovo marljivo delo. Zgradili so prostoren goveji hlev, a poleg tega so imeli skozi vse leto lepo obdelano polje.

V Arji vasi bo za leto 1950 delovni dan sicer nižji od leta 1949 in bo znašal samo 90 din, ker je suša precej poslabšala hmeljski pridelek, vendar bodo kljub temu zadružniki imeli lepe dohodke. Družina Kranjc Franca, ki je bila vse leto marljiva pri delu, je sprejela v letu 1950 od KDZ 1.155 kg pšenice, 259 kg ječmena, 602 kg koruze, 1.050 kg krompirja, 118 kg svinjskega mesa, govejega mesa 50 kg, masti 96 kg, olja 26 kg, mleka 912 l; v denarju pa bo dobila še 37.000 din in 39.000 bonov. Poleg tega ima tudi primerno ohišnico.

Tudi pri obvezni oddaji so bile lansko leto KDZ prve. Krompir so oddale v celoti kljub temu, da je bila obvezna oddaja krompirja na ha zadružne zemlje za 250% višja od obvezne oddaje privatnega sektorja. V mleku so nekatere KDZ celo presegle plan. KDZ Dobrna je presegla plan za čez 1000 l. Najbolj kritična je obvezna oddaja pri prašičih, kjer so KDZ povprečno izpolnile obvezno oddajo samo za 80%, zaostale količine pa so se KDZ obvezale oddati do konca tega meseca.

V zadnjem času je po vaseh zopet zelo živahno gibanje in razpravljanje o vstopu v zadruge. To se opaža posebno tam, kjer so dosedaj KDZ dobro delale. Niso redki pojavi, ko so se kmetje že prijavili oziroma zaprosili za sprejem v KDZ (n. pr. Žalec, Ponikva pri Grobelnem itd.). Zaradi tega je na teh občnih zborih treba sprejeti tudi čim več novih kmetov v KDZ.

Do 15. februarja morajo biti izvršeni tudi občni zbori KZ splošnega tipa. Te zadruge morajo v bodoče zlasti poživeti svoje delo z raznimi odseki (živinorejski, sadjarski, zadružne ekonomije itd.). Ena izmed osnovnih nalog teh zadrug je, da dobro vodijo zadružne ekonomije, ki je zarodek bodoče KDZ. V okraju Celje-okolica imamo številne KZ, ki imajo dobro urejene ekonomije kot n. pr. KZ Sv. Jurij ob Taboru Vojnik, Gomilsko itd. So pa tudi KZ kot n. pr. Sv. Andraž, kjer upravni odbor vztraja na tem, da je treba ekonomijo likvidirati, ter jo je tudi letos pustil v skrajno slabem stanju.

Da bomo to nalogo pravilno razumeli, bo treba v nove upravne odbore izvoliti ljudi z jasno perspektivo, ki bodo v splošnih KZ delali za socialistično preobrazbo naše vasi.

TEKMOVANJE ZA 10 LETNICO OF SLOVENIJE

Trinajst najboljših frontnih organizacij v celjskem okraju je prejelo priznanje v mesecu decembru

Po volitvah OF se je delo frontnih organizacij v okraju Celje-okolica znatno poživelo. Malo je takih novoizvoljenih odborov kakor n. pr. v Žusmu, ki se ne bi zavedali dolžnosti, katere so jim zaupali Frontovci s tem, da so jih izvolili v nove odbore. Tudi velika večina članov Okrajnega odbora OF in vsi člani okrajnega Izvršnega odbora OF zavedno izvršujejo poverjene jim funkcije in s tem nudijo osnovnim frontnim organizacijam neposredno pomoč. To delo je še bolj poživel poziv Izvršnega odbora OF Slovenije na šestmesečno tekmovanje v počastitev 10-letnice ustanovitve OF Slovenije, kateremu se odzivajo številne nove organizacije v okraju, ki se v okviru tekmovanja organizacijsko krepijo in usposabljajo za samostojno delo.

VAŠKI ODBOR OF ZADOBROVA (ŠKOFJA VAS) — NAJBOLJŠI TEKMOVALEC V DECEMBRU

Ocenjevalna komisija pri Okrajnem odboru OF tokrat ni imela lahek posel — kandidatov za priznanje je bilo več. Še več bi bilo za izbirati, če bi organizacije in člani Okrajnega odbora pravočasno poslali poročila o delu v mesecu decembru. Tako ni bilo poročil iz kozjansko-planinskega sektorja, čeprav vemo, da so tudi tam vaški odbori, ki delajo in tekmujejo.

Prehodna zastavica Okrajnega odbora OF je že tretjič menjala lastnika. Tokrat je v tekmovanju za december zmagal vaški odbor OF **Zadobrova**, ki je v priznanje za dosežene uspehe pohvaljen od Izvršnega odbora OF Slovenije. Okrajni odbor OF pa je temu odboru podelil prehodno zastavico, katero si je v mesecu oktobru osvojil vaški odbor Jurkloštter, v novembru pa vaški odbor Polzela-Podvin.

V Zadobrovi so skoraj vsi volilni upravičenci včlanjeni v OF — v decembru je bilo sprejetih 42 novih članov. V decembru so imeli več bralnih krožkov, nudili pomoč tamkajšnji organizaciji RKS, ki je zelo delaven, potrudili so se pri škropljenju sadnega drevja, s pomočjo Fronte je bila zelo dobro organizirana prireditev Novoletne jelke, kjer je bilo obdarjenih čez 100 otrok. Obvezne oddaje za leto 1950 so bile skoraj vse 100% realizirane. Frontni odbor je pristopil k organizaciji popravila ceste, ki meri 3.5 km in pelje skozi vas Zadobrovo, katera ni bila že popravljena svojih 50 let — v decembru so s prostovoljnim delom že pripeljali 125 m³ nasipnega materiala.

ZA ZADOBROVO NE ZAOSTAJATA MNOGO FRONTNI ORGANIZACIJI VRANSKO IN DOBRIŠA VAS

Za uspešno delo v decembru je prejelo prehodna pismena priznanja 12 vaških odborov: **Vransko, Dobriša vas Kameno-Botričnica (Št. Jurij pri Celju), Št. Jurij pri Celju, Kamenče (Braslovče), Zg. Ložnica (Žalec), Laška vas (Štore), Spodnja Rečica pri Laškem, Latkova vas (Št. Pavel), Št. Ilj (Dramlje) in Vrhe (Teharje).**

Frontna organizacija **Vransko-trg** je marljivo delala v decembru: sprejeli so 14 novih članov, članarino imajo na tekočem, volitve v OLO so končali 100% že v dopoldanskih urah. V svojem tekmovalnem planu za 10-letnico OF so si že svojčas dali obvezo, da bodo poživeli pevsko društvo in igralsko družino in ustanovili lutkovno gledališče. To so v decembru že izvršili, ker je pevsko društvo kakor tudi igralska družina že nastopila, ravno tako je pa tudi ob priliki prireditve Novoletne jelke že nastopilo lutkovno gledališče.

Dobriša vas pri Petrovčah je novi vaški odbor, ki je bil ustanovljen ob priliki zadnjih volitev v OF. Vsi volilni upravičenci so organizirani v OF, volitve v OLO so končali 100%. Novoizvoljeni odbor je takoj na prvi seji razpravljal o vprašanju obveznih oddaj in je njegova zasluga, da so kmetovalci na področju te vasi 100% izvršili obveze do skupnosti — v masti in mleku pa so plan obvezne oddaje celo prekoračili, pa tudi na obvezno oddajo krmskih rastlin niso pozabili, ker so temu zadostili 100%. Složno pomagajo pri graditvi tamkajšnjega gasilskega doma; v decembru so izkopali in vzidali gasilski vodnjak, pripravili gradbeni material, pesek in gašeno apno. Vaški odbor je zaradi lažjega dela razdelil področje tega odbora na tri grupe.

V KAMENU - BOTRIČNICI PRI ST. JURIJU JE 31. DECEMBRA PRVIČ ZAGORELA ELEKTRIČNA LUČ

Poleg drugih uspehov na političnem gospodarskega, političnega in organizacijskega udejstvovanja frontnih organizicej, zaradi katerih so si zaslužili priznanje, omenjamo le glavne stvari, ki so jih te organizacije uspešno izvršile v okviru tekmovanja.

V **Ponikvi pri Grobelnem** so izredno uspelo izvršili prireditev Novoletne jelke, ustanovili so pionirski svet, realizirali obvezne oddaje, uspešno zaključili volitve v OLO, na področju odbora **Kameno** so izpolnili obvezo dano do 31. decembra — elektrificirali so vas Kameno in Botričnico, pri čem so napravili 2270 prostovoljnih ur v mesecu decembru ter skoraj ves material preskrbeli iz lastnih virov. Vaški odbor **Št. Jurij pri Celju** je bil izredno agilen pri gradnji zadružnega doma tako, da je dvorana za prireditve v glavnem izgotovljena. Nudili so pomoč sosednim vaškim odborom in imajo redni študij. Izredno agilen je bil tudi odbor v **Kamenčah**, kjer so članarino dvignili na povprečno 5 din, članstvo pa na 90% vollilnih upravičencev, volitve v OLO so zaključili že ob 11. uri in napravili v tem mesecu 200 prostovoljnih ur. V **Zg. Ložnici** je bil OF odbor izključni iniciator uspele prireditve Novoletne jelke, kjer je bilo obdarjenih 170 pionirjev. Članarino so dvignili na 7 din povprečno na člana in jo pobrali tudi že za mesec januar. Tudi vaški odbor **Laška vas** je nov odbor, ki je bil ustanovljen v pripravah za volitve OF in je eden od najboljših na tem sektorju. Volitve v OLO so končali 100% že v dopoldanskih urah. Napravili so nov mali most, štiri brvi čez potoke in delali pri gradnji novega transformatorja, pri čem so napravili 1000 prostovoljnih ur. Vaški odbor **Sp. Rečica** ima zelo tesno povezavo s sindikalno podružnico rudnika Huda jama. Frontovci tudi marljivo sodelujejo pri delu tamkajšnjega SKUD-a. Vaški odbor **Latkova vas** ima redni študij, vsi člani OF imajo na tekočem vodene OF legitimacije, izkazali so se pri volitvah v OLO in pri prireditvi Novoletne jelke. Po volitvah OF so skoraj vsi vaški odbori na področju Dramelj zaživeli novo življenje, najbolj uspešen pa je pri tem odbor v **Št. Ilju.** Tesno sodelujejo s KLO-jem, volitve so zelo dobro potekale, Frontovci so priskočili na pomoč, da je lahko KLO v tem mesecu že dobil telefon. Na področju Teharja je najboljši odbor **Vrhe.** Na področju tega odbora je zadoščeno vsem obveznim oddajam, člani OF agilno sodelujejo pri tamkajšnji marljivi igralski družini.

KATERI BODO ZMAGOVALCI V JANUARJU?

Šablon za tekmovanje ni, okrajni odbor OF ne predpisuje vaškim odborom nobenih točk tekmovanja — odbori si sami poiščejo problematiko in posamezna vprašanja, katere je treba rešiti z ozirom na razmere in potrebe dotičnega kraja ali vasi: ljudsko posojilo, delo potrošniških zadrug, škropljenje sadnega drevja, izvrševanje časovnih planov odkupa, sodelovanje s KLO-ji preko Zbora volivcev, gospodarska, kulturna in politična predavanja, študij, dvig članstva in članarine, frontni kotiček, prostovoljno delo itd. Široko je polje dela frontnih organizacij v okviru tekmovanja za počastitev 10-letnice OF — našega največjega zgodovinskega in narodnega praznika. Na sektorski konferenci v Štorah so zastopniki vaških odborov iz področja Štor, Teharja in Svetine zmagovalcu v tekmovanju za mesec december sporočili, da pismeno priznanje ne bo ostalo v Laški vasi, ker se bodo borili zanj ostali vaški odbori s svojim delom v mesecu januarju. V Kalobju, Slivnici, Prevorju pripravljajo frontni odbori prostore za frontni kotiček, ker ga še nimajo. V Prevorju bodo v ta namen adaptirali hišo, pri čem bodo sodelovali Frontovci vseh vaških odborov bodisi z delom ali z materialom.

Okrajna ocenjevalna komisija izgleda, da bo imela tokrat več dela pri izbiri zmagovalcev, v februarju pa upamo, da bo tekmovanje zajelo skoraj vse naše frontne organizacije.

Že sedaj se moramo pripravljati na volitve v Ljudsko skupščino LR Slovenije

Prezidij Ljudske skupščine LR Slovenije je 15. januarja razpisal volitve ljudskih poslancev za ljudsko skupščino LR Slovenije. Volitve bodo v nedeljo, dne 18. marca 1951.

Rok do tega dne je razmeroma kratek, zato ne smemo odlašati s predpripravami. Predvolilne priprave mora spremljati živo politično delo, ki naj obravnava prioritetno problematiko sedanjega časa, gospodarske naloge, ki so v nujni zvezi z našimi političnimi nalogami in z našim položajem v napetem mednarodnem dogajanju.

Pri okrajnih odborih Fronte so že organizirane volilne komisije, ki pripravljajo vse potrebno v zvezi z volitvami. Naloge in dolžnosti osnovnih frontnih organizacij bodo nakazali okrajni zbori Fronte, ki so sklicani: za Celje-mesto 31. januarja ob 16. uri, za okraj Celje-okolica 2. februarja ob 8.30 uri in za okraj Šoštanj 4. februarja ob 9. uri. Na teh zborovanjih bodo delegati razpravljali predvsem o volitvah, o kandidatih in o nalogah vaških in terenskih frontnih odborov v času predvolilnih priprav.

Na seji Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije, dne 19. januarja je bil sprejet volilni proglas, sekretar Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije in predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko pa je imel obširen govor. Iz proglasa in govora tov. Mihe Marinka, ki ga je objavilo republiško časopisje, bomo črpali bogato snov za predvolilno agitacijo in pojasnitev vprašanj, ki se pojavljajo na terenu. Tu so nakazani naši uspehi na vseh poljih znotraj in zunaj države, naš prehod iz razvojne faze državnega kapitalizma, pomen naših uspehov na mednarodnih področjih in temeljna linija našega vodstva, ki sloni na dveh faktorjih: socializem in težnja za mir.

Zato morajo frontne organizacije že sedaj začeti s temeljitim študijem tega dragocenega materiala, da bo slehernemu volivcu jasna današnja stvarnost, ter da bo vsak državljan vedel, zakaj bo oddal svoj glas na dan volitev.

Tako bomo še bolj dvignili zavest naših ljudi in omogočili konstruktivno sodelovanje slehernemu državljanu, ki ima dobre namene. Naj vse naše delo v zvezi z volitvami služi temu namenu.

Vsem našim volivcem moramo predočiti, da pri bližnjih volitvah taki momenti, kakor so nezadovoljstvo zaradi obveznih odkupov, zaradi pomanjkanja tega ali onega, morebitna nenaklonjenost do tega ali onega kandidata mora biti podrejena višjemu cilju, sicer vodi direktno v nacionalno izdajstvo.

Z vztrajnim delom za politično mobilizacijo in politično vzgojo se borimo, da bo volilni rezultat tak, da bo manifestiral naše popolno politično enotnost, je zaključil svoj govor tov. Miha Marinko na seji Glavnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije.

Te besede naj služijo frontnim organizacijam in volivcem kot vodilna misel pri vsem njihovem delu!

Zvezo borcev v šoštanjskem okraju zastopajo najboljši borci

V šoštanjskem okraju so na zadnjem zboru izvolili za II. republiški Kongres Zveze borcev najboljše borce in predane aktiviste v narodno osvobodilni borbi. Na republiškem kongresu bosta zastopala šoštanjski okraj tudi sekretar okrajnega odbora ZB, tov. Franc Prodnik in tov. Stane Rožen, ki vodi izvenarmijsko vzgojo v okraju.

Tovariš Prodnik Franc je v bivši Jugoslaviji, kot gozdni delavec v Solčavi okusil vso trdoto življenja takratnega časa. V začetku 1943 bi moral iti v

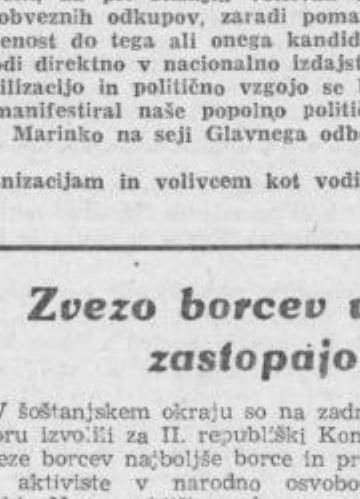

Tov. Prodnik Franc

nemško vojsko, toda odločil se je za partizane ter vstopil v Koroški odred. Kmalu nato so Nemci odgnali Prodnikove starše ter dva brata in dve sestri v nemška taborišča. Tovariš Prodnik je bil nekaj časa na Pohorju, kmalu se je pa vrnil na Koroško. Kot komisar relejne linije se je zadrževal okrog Pliberka, Borovelj vse do Beljaka. Po osvoboditvi je bil dodeljen KNOJ-u. V decembru 1946. leta, ko je bil demobiliziran se je vrnil v Solčavo, kjer se je takoj vključil v politično delo. Ima velike zasluge za uspešen razvoj frontnega dela v Solčavi, zakar je bil od Glavnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije tudi odlikovan. Lansko leto je bil pa poklican v Šoštanj, kjer uspešno vodi sekretarske posle Okrajnega odbora Zveze borcev.

Tov. Režen Stane

Drugi delegat tov. Stane Režen je bil pred vojno vajenec mehanične obrti. Kot tak je že v zgodnji mladosti spoznal vse krivice tedanjega družbenega sistema. Z narodnoosvobodilnim pokretom je bil povezan že takoj v začetku nemškega vpada ter se v decembru 1941 uvrstil med Tomšičeve borce. Zaradi svojega izrednega junaštva je bil 1944 imenovan za komandanta III. bataljona Tomšičeve brigade. Je nosilec treh odlikovanj: Red bratstva in edinstva II. stopnje, Ordena za hrabrost in Ordena za zasluge za narod II. stopnje. Sprejel bo pa letos tudi Spomenico 1941. Kot 35% invalid je bil 1946 demobiliziran. Nekaj časa je bil v službi pri Notranji upravi v Mozirju, sedaj je pa šef uprave za obrt pri OLO Šoštanj.

Šoštanjski okraj bodo zastopali na II. republiškem kongresu tudi major Janko Mehle, nosilec Spomenice 1941, rez. oficir in član biroja OK KPS Stane Bizjak — Kosta, Jože Planovšek, predsednik KO ZB Nazarje, generalmajor Peter Stante in še dosti drugih zaslužnih borcev za delavske pravice, ki bodo dostojno zastopali šoštanjski okraj.

VABILO

na zasedanje zbora OF Celje, ki bo dne 31. januarja 1951 ob 16. uri v prostorih Mestnega gledališča, z naslednjim dnevnim redom:
1. Pomen volitev v Skupščino LRS
2. Predlaganje kandidatov
3. Delo pred volitvami.

Vabljeni so kot gostje poleg delegatov Mestnega zbora OF, tudi predsedniki in sekretarji vseh frontnih odborov, predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic, ter predstavniki ostalih množičnih organizacij.

VABILO

Mestni odbor Zveze borcev Celje-mesto organizira v torek 30. jan. 1951 ob 19.30 v veliki dvorani OLO (Narodni dom) Partizanski večer. Predava prof. Askerc. Vabimo vse člane ZB in ostalih organizacij, kakor tudi vse obveznike predvojaške vzgoje.

Velenjski rudnik se razvija v mogočno premogovno središče

Počasi sopiha vlak po ozki soteski ob Paki. Kratek predor in pred nami se odpira Šaleška dolina, kjer se razvija in raste mogočno premogovno središče velenjskega premogovnika. Tu raste tudi veliko rudarsko naselje, mesto ljudi, ki so pod zemljo, v vodi, vročini in plinih, v stalni življenjski nevarnosti. Tu rastejo, žive in umirajo, oče in sin in za njima vnuk. Od mladosti do smrti jih spremlja glas rudniške sirene, vlažni in mračni rovi in končno — premog. Premog je njihov kruh, njihova skrb in radost. Njegov prah se je zagrizel v njihova telesa, zrak, napolnjen s plini vlago in osladnim vonjem, je napolnil njihovo notranjost. Premog — to je vsakdanja pesem rudarja. Zunaj pa ga čaka dom in družina in vse za kar je treba živeti in delati.

Že več desetletij kopljejo v Velenju premog. Bogate zaloge lignita pa bodo velenjski rudarji kopali lahko še več sto let. Nekoč malo naselje z nekaj kmečkih hiš, se danes razvija v pravo rudarsko mesto. Iz dneva v dan rastejo potrebe in razna industrijska središča potrebujejo vsak dan več velenjskega lignita. Samo termoelektrarna, ki jo gradijo v Šoštanju ter tovarna aluminija v Strnišču, bosta dnevno rabili mnogo velenjskega lignita. Zato je bila osnovna naloga velenjskega premogovnika že l. 1947., ko so sestavljali perspektivni načrt za njegov razvoj, da se čimbolj dviguje njegova proizvodnja.

Danes se je na premogovniku in njegovi okolici že marsikaj izpremenilo. Če greš z velenjske postaje proti Stari vasi, vidiš na desni proti Šaleku novo naselje velenjskih rudarjev, ki ga ponosno imenujejo Novo Velenje. Tudi nekdanji rudarski dom še stoji, samo da je lepši in ne več tako osamljen. Tu je sedaj rudniška menza, ob njem pa novozgrajeni kulturni dom s kinodvorano, kegljiščem, otroško kuhinjo in klubom inženirjev in tehnikov. Tu so nekoč še otroci telovadili, prirejali igre, miklavževanja, ter občudovali starejše igralce, saj je bila gledališka družina nekoč zelo agilna. Danes pa menda na rudniku ni potrebnega kulturnega življenja, čeprav so dani zato vsi pogoji in tudi sposobnih ljudi ne primanjkuje. Zakaj ne bi bilo mogoče danes, če je bilo mogoče nekoč?

Tudi na samem središču premogovnika se je marsikaj izpremenilo. Nova stanovanjska poslopja govore, da se premogovnik širi. Kjer je bil pred leti majhen gozdič, stojijo sedaj lesena poslopja v katerih stanujejo večinoma rudarji priseljenci. V dolini proti Pesju in pod škalsko cerkvijo pa se še vedno razprostirajo ribniki, kjer so se nekoč kopali, danes pa so bolj podobni razraslim močvirjem. To so ugrezline, ki nastajajo zaradi izkopavanja premoga. Med vojno, ko je tudi nad rudnikom gospodaril okupator, so izpodkopali ves škalski hrib s šolo, cerkvijo, pokopališčem in nekaj kmetijami. Danes kaže nekoč prijazen kraj, kaj žalostno sliko. Šola in ostala poslopja se vsled rušenja zemeljskih plasti počasi sesedajo. Ljudje so se od tu že davno odselili. Gole stene pa stoje in čakajo, da jih zob časa dokončno razmaje in sesuje.

V direktorjevi pisarni se razgovarjata direktor Ernest Žgank in predsednik upravnega odbora Jože Vrabič o zadnjih uspehih: »V soboto 13. t. m. so naši rudarji izpolnili polmesečni plan s 111,9%«, pripoveduje direktor. »Istočasno so dosegli tudi veliko, doslej največjo delovno zmago odkar obstoja premogovnik. Izkopali so 2008 voziČkov premoga. Doslej je bilo največje število 1928 voziČkov, ki so jih izkopali in naložili 25. maja 1947. Lepi uspehi so bili doseženi že v tekmovanju meseca novembra in decembra.«

»Naši rudarji so požrtvovalni ljudje,« pripoveduje tovariš Vrabič. Treba je bilo doseči plan in delati tudi ob nedeljah kljub slabi mehanizaciji in težkim delovnim pogojem. Rudarji so prihajali na delo, čeprav so marsikdaj godrnjali, a storili so svojo dolžnost. Marsikatera brigada in številka presega dnevni plan, vse pa med seboj tekmujejo. Sedaj tekmujejo od januarja do aprila v čast 10. obletnice OF. Tekmujejo pa med seboj tudi pazniki. In uspehi prav gotovo ne bodo izostali. Lani so se borili s fluktuacijo. Mučili so jih tudi neopravičeni izostanki, ki so se množili zlasti v poletnih mesecih, ker je veliko rudarjev polkmetov, ki so ostajali zaradi dela na polju doma. Na dan se je včasih nabralo tudi do 45 sličnih izostankov. Z odločnimi ukrepi uprave in delavskega sveta so tudi to rešili. Nekaj nepoboljšaljivcev so odpustili, ostali pa so resneje prijeli za delo. V zadnjem mesecu so imeli povprečno le 4 neupravičene izostanke dnevno. Često so se borili tudi s stanovanjskimi vprašanji, s prehrano in drugimi problemi. Danes imajo že precej novih stanovanj, menzo, kjer se je hrana znatno izboljšala. Poskrbeti pa bodo morali še za jedilni pribor, tako da rudarji in uslužbenci ne bodo več čakali po celo uro na kosilo. Gradis iz Šoštanja bi do danes tudi že lahko dogradil kopalnice, katere so začeli graditi že 1948. leta. Novo vodstvo rudnika je sicer stanje v podjetju že marsikje izboljšalo, vendar z dnevnimi nalogami nastajajo novi problemi, ki jih je treba sproti reševati.

Odšli smo k jašku. Spustili smo se 160 metrov globoko, potem pa dalje po rovih. Obdajal nas je mrak in vonj po premogu je napolnjeval ozračje. Stopali smo mimo voziČkov, ki so se pomikali po žičnici iz rova v rov. Prazni k odkopom, polni k izhodu. Srečavali smo rudarje, preznojene in umazane od premoga. Po dveurni hoji po vzhodnem, srednjem in zapadnem revirju, po temi in vlagi, po vodi in vročini sem lezla iz rova v rov. Zdaj so se tla dvigala in spuščala, pa spet po spolzkih lestvah in stopnicah dalje po temnem podzemlju.

Marsikje je delo že mehanizirano. Mesto voziČkov imajo stresalke, ki stresajo premog na transportni trak in dalje v voziČke. Premog razstreljujejo, odkopavajo in rušijo plasti z vrtalnimi stroji. Obiskali smo trideseto brigado, katero vodi brigadir Zuka Matijevič, brigado, ki je pri zadnjem tekmovanju dobila 30.000 din nagrade. Drugo nagrado je dobil odkop štev. 8, ki je presegel plan za 96%. Tretjo nagrado pa je dobila odkopna številka 37.

Končno smo prišli v »Afriko«, kakor nazivajo rudarji natoplejše predele rudnika, kjer vlada včasih vročina tudi do 35°. Tu se človeku, ki tega ozračja ni vajen, zdi, da sploh ni mogoče dihati, kaj šele delati. Znoj kar

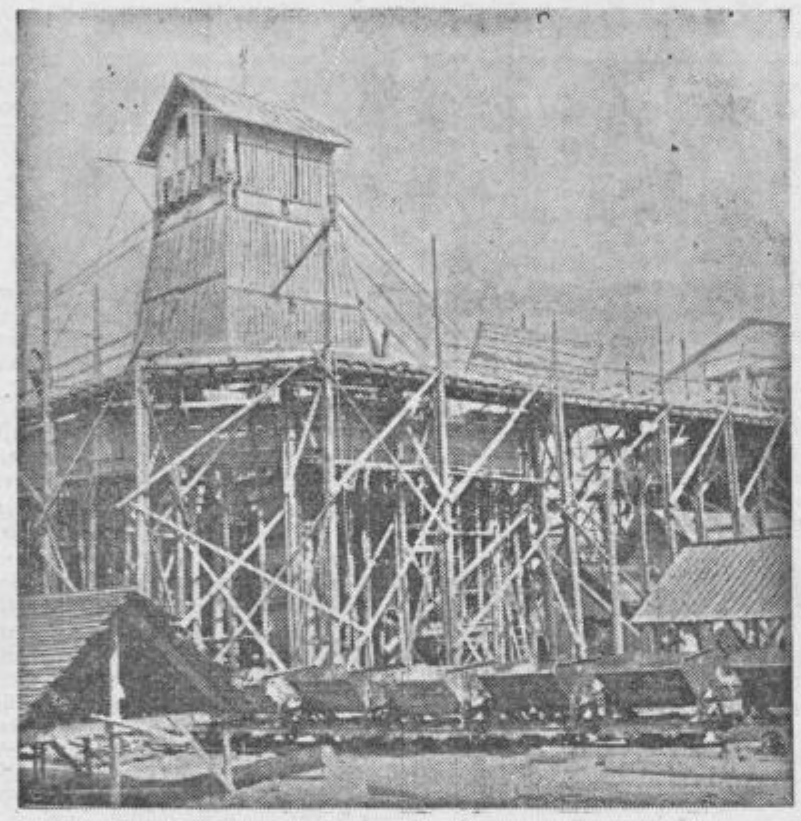

V novem jašku se dviga 43 m visok izvozni stolp

teče s telesa. Še težje pa je, kadar razstreljujejo pa je zrak poln dima in smradu.

Ko smo končno spet prišli na svetlo, mokri in umazani, sem se spomnila vseh tistih klepetulj, ki sem jih že tolikokrat slišala po trgovinah in mesnicah: »Zakaj pa rudarji dobijo toliko mesa, moke itd.?« Samo eno kratko uro bi jim privoščila, da bi preživele globoko pod zemljo in videle delo rudarjev. Mislim, da bi bilo dovolj. Spoznale bi, da rudar za svoje delo zasluži še mnogo, mnogo več.

Popoldne smo obiskali še novi jašek v Prelogah. Na nekdanjem travniku pri Dežmanu ob cesti so postavili že strojnico in izvozni stolp ter izkopali 375 m globok jašek. Z deli so začeli oktobra 1947 leta. Tu se bo končno razvilo glavno premogovno središče velenjskega premogovnika. Graditelji so morali prebresti mnoge težave. Sprva so mislili, da brez tujih strokovnjakov sploh ne bo šlo. Toda kljub temu so rudarji Ramšak, Resnik, Samec, Oblak in drugi pod vodstvom domačih strokovnjakov premagali začetne težave. Vsak mesec so prodrli v globino od 20—30 metrov. Premagovali so težave z vodo in plini. Najtežje pa je bilo delo v globini 200—250 metrov. Sprva so delali v treh izmenah po 8 ur, sedaj pa delajo le po 6 ur. Tako so končno izkopali jašek v premeru 7 metrov, nato pa še 2 km dolg zvezni rov, ki veže novi jašek s starim. Zgradili so tudi 43 m visok izvozni stolp in strojnico. V strojnici je montiran izvozni stroj. Manjka jim samo še kabel, drugače bi že prihodnji mesec lahko začeli poizkusne vožnje. Pri izvozu bodo uporabljali »skip« s katerim bodo po jašku dvignili naenkrat blizu tričetrt vagona premoga. Skip pomeni popolno mehanizacijo dela pri dviganju premoga, saj se sam avtomatično polni in spraznuje. Pri jašku je že tudi pripravljen stroj za razvrščanje premoga. Letos pa bodo začeli graditi tudi transformatorsko in večtirno železniško postajo in separacijo. Dela v jašku pa se nadaljujejo. Zdaj so naleteli pri montažnem delu na hudo zapreko — vodo, katero bo treba izčrpati. Kljub vsem zaprekam so rudarji pred kratkim poslali upravi rudnika dopis, v katerem obljubljajo, da bodo na čast 10. obletnice OF do 15. februarja končali montažna dela.

Dvigniti proizvodnjo je tudi letos glavna naloga velenjskih rudarjev. Treba pa je izpolnjevati tudi dnevne, mesečne in letne plane. Kaj lahko store, so velenjski rudarji že dokazali v prvi polovici tega meseca. Zgled najboljših pa dviga tudi ostale in prvim uspehom naj sledijo novi uspehi skozi vse leto.

Ivica

Kje so vzroki slabe udeležbe na zborih volivcev

KLO Družmirje v šoštanjskem okraju je sklical na pobudo tov. Pavlin Ivana v. d. poverjenika za državne nabave OLO Šoštanj zbor volivcev na dan 22. t. m. ob 19. uri. Tega sestanka se naj bi udeležili, kakor je zagotovil Pavlin, on sam ali pa Florijan Izidor, ki je bil izvoljen na področju KLO Družmirje za člana OLO, ali pa nekdo drugi. Vsled važnosti tega sestanka, saj je bilo predvideno tudi obravnavanje vprašanja zadružništva, uredba o novih ukrepih v blagovnem prometu in predpriprave za volitve v Ljudsko skupščino LRS, je bila udeležba volivcev mnogoštevilna, kakršne KLO Družmirje še ne pomni.

Ob določeni uri in še eno uro pozneje pa ni prišel na ta sestanek noben član IO OLO, kakor je bilo to pred sestankom zagotovljeno. Volivci sami so diskutirali o vseh teh vprašanjih, vendar še o tem niso dosti seznanjeni in so zahtevali ponovno na tem sestanku, naj pride med nje Florijan Izidor, da bi jim razložil pereča vprašanja našega gospodarstva in politične dogodke. Naši kmetje, ki se danes otresajo stare miselnosti, si v veliki meri žele seznaniti se z vsemi problemi našega gospodarstva, tako kmetijstva, kot industrije.

Prav iz tega vzroka je nerazumljivo ravnanje zgoraj omenjenih odgovornih ljudi, ki niso čutili potrebe, da bi ali kot strokovnjaki stopili med ljudi, ali pa kot člani IO OLO Šoštanj prišli med svoje volivce.

Večkrat se čudimo, zakaj je tako slaba udeležba na množičnih sestankih. Ali prav takšno ravnaje ne spravlja ljudi v nezadovoljstvo in v to, da se drugič ne udeležijo sestanka v takšnem številu, kot so se ga predhodno?

IO OLO Šoštanj bo moral te ljudi opozoriti, da takšno njihovo ravnanje ne koristi utrditvi ljudske oblasti in povezavi ljudstva z organi ljudske oblasti. Enkrat za vselej moramo prekiniti s to prakso: vsakdo se naj zaveda, če je sklican sestanek, je sklican zato, da se na njem obravnavajo važne stvari, zato naj se ga sleherni udeleži, tudi tisti, ki ga sklicujejo.

V. B.

V Kemični tovarni v Celju so sklenili, da bodo izpolnili petletni plan do 10. obletnice OF

Dne 19. januarja je imela sindikalna podružnica Kemične tovarne v Celju letno skupščino kjer je pregledala uspehe in neuspehe svojega dela. Značajni uspeh je bil dosežen v lanskem letu, saj je bil letni plan izvršen po vrednosti s 103%. Nadalje je bilo v kolektivu proglašenih v toku leta 79 udarnikov in 126 nagrajenih. Ugotovljeno je bilo tudi, da je bilo poslanih, oziroma sprejetih 11 racionalizatorskih predlogov za izboljšanje proizvodnje. Zgrajeno je bilo v preteklem letu nujno potrebno poslopje za sanitarne naprave, kar je potrebno predvsem zaradi umazanega dela v tovarni. Člani so v ta namen dali 4.892 prostovoljnih ur.

Tudi za preskrbo sta sindikalna podružnica in ljudska inšpekcija skrbeli, da so bili vsi člani preskrbljeni s kurivom in ostalim. Vso pozornost sta dali izven industrijskim obratom, saj so na ekonomiji pri nujnih delih opravili 1820 prostovoljnih ur.

Sindikalno delo se je precej dobro razvijalo tudi v ostalem delu, predvsem če upoštevamo, da so vsi člani kolektiva včlanjeni v sindikalno organizacijo in redno plačujejo članarino. Grupni poverjeniki so bili pri pobiranju članarine zelo vestni, pozabili so pa na ideološko vzgojo članov. Na to delo je pozabil celokupni upravni odbor. To pomanjkljivost bo moral novoizvoljeni odbor popraviti. Sklenili so tudi, da bodo pomagali vasem, zato bodo ustanovili vaški aktiv.

Eden od najvažnejših sklepov skupščine je bila obljuba, da bodo do 10. obletnice OF izpolnili petletni plan.

OSVOBODITEV iz „Starega piskra“

(Konec)

Zamislite si sedaj položaj, v katerem so se nenadoma znašli naši borci. Jetniki so namreč mislili popolnoma upravičeno, da so jih prišli Nemci že nalagat za Maribor, zlasti še, ko so videli dva nemška vojaka in gestapovca. Nastala je strašna panika. Le z največjo težavo in spretnostjo se je partizanom posrečilo te nesrečneže prepričati, da ne bodo ustreljeni, temveč osvobojeni. Končno so jetniki le uvideli, da je šestorica partizanov resnična njihova rešiteljica. Vsi so drveli k izhodu, katerega je paznik Grad na široko odprl. Iz dvorišča so vodila velika dvokrilna vrata in na te je navalila množica. Žarko je jedva zadrževal naval, da niso osvobojeni takoj planili po celjskih ulicah. Vse je bilo v velikem direndaju. Žarku se je nudil na to pisano družbo jetnikov, odnosno osvobojenih nepozaben prizor. Nekateri s bili samo v spodnjih hlačah in srajci, drugi so se zavijali v kocе, tretji so imeli polomljene ude, drugi zopet vse krvave obraze od pretepanja, tretji so zopet brez pravega cilja begali sem in tja.

Zaprtih je bilo tudi večje število ujetih partizanov. Te so oborožili z raznim orožjem, katerega je nanosil skupaj tov. Brus. Na ta način je bila takoj formirana močna četica bivših borcev-partizanov. Tem so bili pozneje izročeni tudi vsi pazniki z naročilom: »Sodite jih sami, ker pač najbolj veste, koliko si je kateri zaslužil.«

Žarko in nekateri izhodu najbližji osvobojenci zaslišijo odmev korakov, ki je prihajal iz ozke ulice, katera veže Trg mučenikov s Stanetovo ulico. Nemci gredo, je završalo med množico osvobojenih. Te besede so povzročile strašno razburjenje. Žarko je jedva uspel s pomočjo osvobojenih partizanov-borcev potisniti množico v notranjost dvorišča. Sam se je nato postavil na dobro vidno mesto, katerega je osvetljevala svetilka nad vhodom v jetnišnico. Osvobojenci stoječi najbližje izhodu iz dvorišča, so v napetosti zadrževali dih. Že v naslednjem trenutku se prikažeta pri Dolžanovi hiši, kjer se ulica razširi v trg, dva »Bahnschutza«. Vračala sta se verjetno iz nočne službe domov. Pred vrati Meštrove hiše sta se ustavila ter nekaj trenutkov motrila dogodke v »Starem piskru«. Tudi Žarko in z njim vsi pri vhodu stoječi osvobojenci so napeto motrili položaj. Tako je bilo nekaj trenutkov. Po Žarkovih možganih so se verjetno vrstile misli za mislijo. Gotovo je razmišljal, dali v primeru nevarnosti strelja ali jih naj razoroži in zapre v »Stari pisker«. Odločil se je za slednje in napeto čakal. Čez nekaj trenutkov je v vratih Meštrove hiše zaškrtal ključ in oba sta izginila v notranjost. Žarko je pogledal na uro in ugotovil, da je že minulo pol ure, odkar so prestopili prag »Starega piskra«. Očku, ki je bil v bližini, je naročil, naj hitro pokliče še ostale, ker je že davno potekel čas odhoda. Načrt je bil namreč, da sme akcija trajati največ 20 minut. Ni bilo več časa se obotavljati, temveč hiteti, če se je hotelo izvršiti vso zadevo brez strela, ki bi jim naprtil velike neprijetnosti. Po hitrem pregledu se je šestorica zbrala k odhodu. Tik pred odhodom se je odigralo še več ganljivih prizorov. Očka je našel med jetniki svojo hčerko, Ivo svojo zaročenko, Žarko zvestega tovariša iz partizanstva tov. Cirila, ki je bil pred aretacijo na cesti pri Dobrni, poveljnik Narodne milice za Celje-mesto. Prizor snidenja je bil sledeč:

Iz množice osvobojenih nenadoma zasliši Žarko svoje ime. Nekdo ga je klical. Ko usmeri pogled v smer klicanja, zagleda Cirila in mu stopi nasproti. Ciril pograbi Žarkovo roko z obema rokama, na katerih je bilo polno znakov pretepanja in sta bili obliti s krvjo ter si jo nesé k ustom, da jo poljubi v znak zahvale. Seveda ni bilo časa za taka in podobna pozdravljanja.

Takoj nato je bilo vse pripravljeno za odhod. Očka se je vrnil in sporočil, da je že vsa šestorica spodaj in da lahko krenemo. Žarko iztrga iz zidu še telefonski aparat, skozi katerega je še pred nekaj trenutki javil na vprašanje gestapovske centrale, »Da ist alles in Ordnung«, ter ga zaluča v zakloniščе pred jetnišnico.

Jetniki so prejeli še navodila, da naj nekaj trenutkov po odhodu šestorice tudi sami zapuste jetnišnico ter naj krenejo kamor jih je volja. Na mah je oživela vsa jetnišnica. Tudi solz veselja je bilo videti. Naši tovariši so medtem zapustili jetnišnico. Urnih korakov so se oddaljevali po isti poti kakor so prišli. Ko so bili že skoraj pri Obrtnem domu, je Očka opazil, da niso vsi in da manjka Boris. Ta je bil namreč nekaj dni prej ranjen v nogo in ga je sedaj rana ovirala, da ni mogel tako hitro hoditi. Tov. Brus je stekel nazaj k jetnišnici, v kolikor mu je dopuščala obremenitev orožja, katerega je nosil s seboj. Boris je pravkar prikolovratil po stopnicah na dvorišče. Oba sta se nato podvizala za odhajajočimi. Boris je istočasno dal disciplíniranim jetnikom znak za odhod. Pogled na ta prizor je nepozabljiv. Kakor plaz, ki se utrga z gore, so se jetniki vsuli zlati svobodi v naročje. Kakšne občutke je imelo v tem trenutku na smrt obsojena osemdesetorica, si lahko mislimo. Mahoma je bilo mesto polno osvobojenih, ki so hiteli vsak na svoj kraj. O kakih gestapovcih ali nemških vojakih pa ni bilo ne duha ne sluha. Gotovo so se poskrili, misleč, da je cela brigada napadla mesto kakor so v večini primerih drugi dan izjavljali. Osvobojenci pa so nemoteno nadaljevali pravkar začeto pot v prostost. Večina se je pridružila šestorici, nekaj jih je pa odšlo domov po oblačila in slovo ter se nato podalo v partizane ter tam okrepila naše brigade.

Zaostala tov. Boris in Brus sta s tropom osvobojenih kmalu dohitela vodilno skupino. Tudi paznik Grad, kateri je med izvrševanjem akcije, ko je izvršil svojo nalogo, odšel s kolesom in brzostrelko preko ramena na patrolo po mestu, se je pridružil glavni skupini nekoliko korakov pred Glazijo. Na prvi javki za Glazijo so se za trenutek ustavili ter počakali zopet zaostala tovariša Brusa in Borisa. Vsi skupaj so nato umirjenih korakov nadaljevali pot nazaj v okrilje gozdov. Ponovno so se ustavili že daleč od mesta na javki pri kamnitem mostu pod Šupergerjem na Lopati. Zopet so ugotovili, da manjkata Brus in Boris. Med potjo je Brus izgubil šaržer z naboji nove brzostrelke in vrnila sta se, da ga poiščeta. Med čakanjem na zaostala tovariša je tovariš Grad privlekel izpod suknjiča steklenico žganja. Pravili so, da se jim še nikdar v življenju požirek te pijače ni tako prilegel, kakor v tistem trenutku. Tudi vrnivša se Boris in Brus sta je bila deležna.

Nadaljevanje poti je bilo veselo in brezskrbno. Vedeli so, da so se odmaknili iz nevarnega področja ter stopili na njihovo ozemlje »šmarskih partizanov«, kakor so ga imenovali.

Pri Žviževih v Slatini je vso noč gorela luč. Marta, Borisov brat Jože in njegova žena so vso noč ždeli in nestrpno pričakovali povratka šestorice, čeprav v njihovo vrnitev niso dosti verjeli. Ko je Žarko potrkal na razsvetljeno okno, so se vrata takoj odprla in vsi trije so se vrnivšim vrgli okrog vratu. Po vročem čaju so se takoj razšli. Brat Jože je peljal osvobojene k vojaški patroli v Zavrh, da jih odda odnosno vrne zopet našim partizanskim edinicam. Vsi ostali so se podali na varnejši teren v Prekorje. Ostali so torej v precejšnji bližini Celja, misleč, da se bodo Nemci zagnali za njimi v oddaljenejše gozdove. Toda zmotili so se. Nadvse pogumen »Herrenvolk« še drugi dan pomislil ni na kako hajko, šele nekaj dni pozneje so pričeli v neposredni bližini mesta izvrševati preiskave.

Omenim naj še to, da je nekaj dni stalno zvonil telefon na gestapu v Celju. Iz nadrejenih forumov iz Graza so se vrstili razgovori in šef policije v Celju je neznano kam izginil. Uvidel je menda, da je njegov »Banditengebiet« prenevaren in jo je menda odkuril ali je pa bil zaradi malomarnega vršenja službe odstavljen. Ostali gestapovci so pa v onemogli jezi besneli po mestu ter razganjali ljudi, ki so se o tem nočnem obisku pogovarjali, misleč, da bodo s tem odvrnili sramoto. Sami so pa v bodoče spali z orožjem pod zaglavkom, misleč, da jih bo to orožje branilo pred strahom, katerega jim je s to akcijo povzročila šestorica hrabrih partizanskih borcev.

VOLILCI MESTA CELJA! PREPRIČAJTE SE, ČE STE V VOLILNEM IMENIKU!

KULTURNI PREGLED „SAVINJSKEGA VESTNIKA“

V šoštanjskem okraju se bodo poglobili v probleme kulturno prosvetnega udejstvovanja širokih množic

Sedmega januarja je v Prosvetnem domu v Šmartnem ob Paki bila okrajna skupščina Ljudske prosvete Šoštanjskega okraja. Skupščine se je udeležilo 46 od 108 izvoljenih delegatov. Maloštevilna udeležba izvira iz tega ker je iz Zgornje savinjske doline bil zaradi zametov prekinjen promet. Poleg teh 43 upravičenih izostankov je bilo še 19 neupravičenih.

Skupščine se je udeležil tudi član Izvršnega odbora ljudske prosvete Slovenije tov. Vinko Trinkhaus.

PREMAJHNA SKRB ZA ŠTEVILČNO DVIGANJE ČLANSTVA JE BILA ENA IZMED GLAVNIH POMANJKLJIVOSTI

Od zadnje skupščine v letu 1949 pa do danes, je v svojem govoru poročal tov. Rajgel, so v okraju ustanovili štiri nova društva, tako da danes delujejo na tem področju štiri sindikalno kulturno umetniška društva, ter devet kulturno umetniških in kulturno izobraževalnih društev.

V ta društva je vključenih 864 aktivnih in 45 podpornih članov. To število je za šoštanjski okraj znatno premajhno, saj pride na 35 prebivalcev samo eden aktiven član. Naloga novega odbora bo razširiti kulturno udejstvovanje najširših množic.

NAJBOLJŠE SINDIKALNO KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO IMAJO V TOPOLŠČICI

V tem društvu je bila posebno aktivna sekcija za vokalno glasbo, ki je v kratkem času nastopila osemkrat. Ta sekcija je prirejala gostovanja z namenom, da tudi drugod vzbudi zanimanje za kulturno udejstvovanje. Tudi recitatorska skupina beleži več uspelih nastopov. Društvo ima lepo urejeno knjižnico. Med društvi je tudi edino, ki redno pobira članarino. Uspeh tega društva temelji predvsem na delavnosti vseh članov, ne pa samo upravnega odbora.

SKUD »Kajuh« v Šoštanju je lansko leto pokazalo lep razvoj, pozneje pa so nekatere sekcije opešale. Zamrlo je delo dramatske skupine, katere še dosedaj nisô poživeli. Člani društva in upravni odbor se bodo morali temeljiteje povezati z množičnimi organizacijami, če bodo hoteli poživeti vse sekcije v društvu. Zboljšanje kulturno umetniškega delovanja v Šoštanju je nujno, že z gledišča vzglednosti ostalim krajem.

MED IZOBRAŽEVALNIMI DRUŠTVI SO V NOVI ŠTIFTI NAJBOLJŠI

Kulturno izobraževalno društvo »Lojze Savinšek« v Novi Štifti prednjači pred ostalimi. Pridno so pomagali graditi zadružni dom, a ob priliki okrajne ljudske prosvete so ponovno predvečer in na sam dan zasedanja otvoritve so izvedli uspel program. Na nastopali, dasiravno nimajo kulis in ostale odrske opreme. To društvo je tudi najuspešneje izvedlo izobraževalni tečaj, katerega je v začetku obiskovalo komaj deset pozneje pa 52 rednih obiskovalcev.

Društvo »Franc Žmavc« iz Gornjega grada je poživelo delo, posebno v pogledu dramatske skupine, ki je uprizorila več kvalitetnih iger. Na splošno je opaziti, da se v krajih, kjer razvoj društev ovirajo različne težave kulturno življenje boljše razvija, kot tam kjer so dani vsi pogoji za uspešen razvoj društev ovirajo različne težave, dvorane, vendar letno uprizorijo nekaj iger, prav tako v Šaleku in v Šmihelu nad Mozirjem.

IZOBRAŽEVALNIM TEČAJEM BODO MORALA DRUŠTVA POSVEČATI VEČ POZORNOSTI

V preteklem letu je v okraju delovalo le 19 izobraževalnih in analfabetskih tečajev, katere je obiskovalo 325 ljudi. Izvedli so 63 političnih ur, 136 predavanj o zadružništvu, 327 ur za slovenščino, in zgodovino NOB, 290 ur računstva, 122 ur iz biologije, 112 ur iz zdravstvenega področja, 8 ur iz vremenoslovja, 7 ur iz živinozdravstva, nadalje iz fizike in kemije, strojnega kmetijstva, gospodinjstva in drugih predmetov. Predavanja je izvajalo 70 predavateljev, od teh 47 učiteljev. Za honorarje je bilo tem predavateljem izplačanih 110.540 din. Najboljši tečaji so bili v Topolščici, Novi Štifti in Rečici ob Savinji. Iz tečaja v Topolščici se je razvilo društvo. Lani in v začetku tega leta pa se izobraževalni tečaji ne premaknejo z mrtve točke. Edine uspehe imajo v Novi Štifti, kjer imajo 52 rednih obiskovalcev, v Lepi njivi z 12 tečajniki in Rečici ob Savinji. Izgovori so večinoma isti, češ, da ni predavateljev, da ni zvezkov in knjig, sedaj ko pa je vse to na razpolago, naenkrat ni ljudi. Množične organizacije se bodo morale bolj zavzeti za te tečaje. Pomislimo da je v okraju še 210 nepismenih ljudi, ki so vsi zdravi, nekateri še zelo mladi. Tudi vprašanje Ljudske univerze še v okraju ni prišlo do izraza.

Med bolečimi točkami so vsekakor tudi filmski krožki. Edino omembe vredno delovanje takega krožka je bilo v Nažarju, ki pa je zamrlo vsled obremenjenosti vodje z najrazličnejšimi nalogami.

Ostale sekcije raznih društev je tudi treba poživeti. Zlasti dramatske in pevske skupine, saj to je v preteklosti slovenskega naroda postalo že nekak običaj. Trenutno je v okraju komaj 19 dramatskih skupin, ki nekaj delajo. Najboljše igre in največ uprizoritev daje skupina v Mozirju, dobra pa je tudi skupina v Šmartnem ob Paki. Nasprotno pa takih skupin pogrešamo v Velenju in Šoštanju, čeprav so tu zelo potrebne, pravzaprav je sramota, da jih ni.

Pevski zbori in godbe na pihala, se razen zbora na Ljubnem, postavijo le ob pogrebih in na morebitnih proslavah.. Resnega samostojnega študija ali lastnih koncertov ni bilo.

Knjižnic je v okraju bilo 43 z 11.683 knjigami. Ponekod pa so jih zaradi nedelavnosti združili, tako da jih je sedaj le 33. Obisk teh knjižnic je razmeroma slab. Posebno kmetje najmanj posegajo po knjigah. Verjetno tudi agitacija in izbor knjig zanje ni preveč ustrezna.

Po končanem referatu se je sicer z zavlačevanjem razvila diskusija o teh vprašanjih. Oglašali so se predstavniki društev, ki so iznašali svoje težave in uspehe, ter stavili predloge.

K diskusiji se je prijavil tudi član Izvršnega odbora Ljudske prosvete Slovenije tovariš Vinko Trinkhaus, ki je načelno orisal pomen ljudskega prosvetljevanja.

Po izvolitvi novega odbora so sprejeli tudi važne sklepe, med katerimi je na vidnem mestu razširitev številčnega stanja društev, poživetje vseh sekcij, ustanovitev novih izobraževalnih tečajev in slednjič tudi okrajni festival, ki ga nameravajo prirediti 27. aprila v počastitev 10. obletnice ustanovitve OF.

Trideset članski odbor Ljudske prosvete šoštanjskega okraja stoji pred važno nalogo da vzgoji socialistični ureditvi dostojne državljane s političnim prepričanjem in kulturno stopnjo kulturnih ljudi.

F. L.

Pedagoški tečaj v Celju

Lani meseca oktobra se je vršil na Bledu prvi kongres slovenskih pedagoških delavcev, ki je temeljito načel našo pedagoško problematiko ter nakazal jasno perspektivo za nadaljnje delo na terenu. Kongresa so se udeležili razen članov Pedagoškega društva LRS še delegati iz vseh okrajev Slovenije in tudi gostje iz ostalih republik ter zamejstva. Zaradi poglobitve študija, ki naj zajame slehernega našega prosvetnega delavca v kateri koli vzgojni ustanovi v Sloveniji (vrtci, osnovne šole, gimnazije, strokovne šole in pdb.) in zaradi posplošenja pedagoške materije, ki je bila obravnavana na blejskem kongresu, je Republiški odbor sindikata učiteljev in profesorjev priredil v letošnjih semestralnih počitnicah štiridnevne tečaje v Ljubljani, Celju in Mariboru, katerih namen je bil prediskutirati z udeleženci tečaja glavne blejske pedagoške referate ter se pogovoriti o delu v bližnji in daljnji bodočnosti v naših šolah.

Tak pedagoški tečaj se je vršil v Prvi gimnaziji v Celju v dneh od 22. do 25. januarja 1951. Udeležili so se ga delegati iz okrajev Celje-mesto, Celje-okolica, Krško, Poljčane, Trbovlje, Slovenj Gradec in Šoštanj, skupaj okoli 50 udeležencev. Prvi dan, t. j. dne 22. januarja, sta v obširnejših referatih podala važne misli tov. Minister za prosveto Regent, ki je podal obširen političen pregled, in tovariš Jože Zorn, ki je govoril o vlogi prosvetnega delavca. Obema referatoma je sledila živahna diskusija. V torek dopoldne se je vršila diskusija v zvezi z referatom prof. Gustava Šiliha »Značilnost in pogoji kvalitetnega pouka«, popoldne istega dne pa o referatu univ. prof. dr. Stanka Gogale »Notranji pogoji kvalitetnega pouka«. Diskutanti so se stvarno dotaknili v svojih izvajanjih mnogih težav, ki so ovira kvalitetnemu delu v šoli in je potreben velik napor in požrtvovalno delo prosvetnih delavcev, da dosegajo pri pouku zaželjene boljše uspehe. Koder imamo opraviti z objektivnimi težavami (vprašanje kadrov, knjig, učil, prostorov, urejeno šolsko nadzorništvo) je premagovanje težav večje. Seveda pa je velike važnosti, da se prosvetni delavec neprestano ideološko in strokovno izpopolnjuje, ker le tak bo sposoben iz sebe dajati in uresničiti tiste nakazane kvalitete pri pouku, ki so potrebne za dosego boljše vzgoje in globljega znanja pri učencih.

V sredo 24. t. m dopoldne se je vršila diskusija o referatu tovariša Franca Kimovca-Žige »Pozitivna pedagoška tradicija in naša današnja stvarnost«. V naši pedagoški preteklosti imamo brez dvoma mnogo pozitivnega, progresivnega glede na našo današnjo skromnost. Za razvoj naše socialistične pedagogike bo nujno kritično prebresti slovenska pedagoška prizadevanja v preteklosti in proučiti vsebino ter metode dela naprednih izobraževalnih stremljenj preteklosti. Tako je nakazano tudi v sklepih blejskega kongresa.

Popoldne tega dne je sledila živahna diskusija o referatu prof. dr. Vlada Schmidta »Stil vzgojnega dela z učenci in pionirji«. Pionirska organizacija je bila doslej ozko povezana z delom v šoli in se je razvijala več ali manj pod vodstvom učitelja. Po novem pa naj postane pionirska organizacija organizacija naših otrok v starosti od sedmih do štirinajstih let na terenu, pod neposrednim okriljem odrednih pionirskih svetov, ki jih sestavljajo zastopniki staršev, množičnih organizacij itd. in ki se bodo razvili v množično organizacijo »Društvo prijateljev otrok«. Šola naj vrši z učenci učno delo, torišče pionirske organizacije pa bodi vzgojno-zabavno delo (razni krožki). Diskusija v zvezi s tem referatom je bila prav plodna in so diskutanti pokazali za predmet velik interes.

Zadnji dan, dne 25. t. m. je končal z diskusijo o vsebini obširnega in enega aktuelnejših referatov na kongresu dr. Ive Šegulove »Pomen psihologije za vzgojo in učno delo«. Referat živo in kritično jasno posega v naše delo po osvoboditvi oziroma v novi socialistični stvarnosti in nakazuje pozitivne in negativne strani celotnega našega pedagoškega prizadevanja. Tudi uspehi te diskusije so bili zelo zadovoljivi in pozitivni.

Tečaj — kakor kratek, tako je bil vsebinsko zelo bogat. Udeleženci tečaja bodo svoja spoznanja tolmačili tovarišem v svojih prosvetnih sindikatih. Udeleženci so odšli s tečaja polni prepričanja o veliki važnosti svojega poslanstva in so živo izražali želje še po takih plodnih sestankih. Pozitivnost tečaja je vsekakor najlepše karakterizirala tovarišica, ki je rekla: »Srečna sem, da sem se lahko udeležila tega tečaja!«

A. P.

„UTOPLJENCA“ v celjskem gledališču

»Nestroy redivivus ali čez sedem let vse prav pride,« bi rekel ta ali oni ljubitelj gledališča. Tako nekako je pospremil predstavo »Utopljenca« tudi Gledališki list, saj govori o mašilu, ki naj z bučnim smehom napolni mučno pavzo med amaterskim in poklicnim gledališčem v našem mestu. Včasih so o takem delu govorili kot o »blagajniškem komadu« zato, da bi resnica o gledališkem dinarju, s katerim si je teater reševal življenje kljub zmagujočemu Hollywoodu ne bila preveč porazna. In še ena resnica se je z njim vedno uveljavila: kljub literarnim zgodovinarjem, ki Nestroya skoraj ne omenjajo, kljub leposlovcem in vzgojiteljem okusa so Nestroyeve ljudske igre zmerom naletele na odprte oči in ušesa take ali drugačne publike. Tako je bilo že od nekdaj z veseloigro, s tistim teatrom, ki odpira usta v smeh in krohot. To je sicer dvoje, a si rado drug drugemu sega pod roko. Poleg visoke, etično priostrene, družbeno pomembne komedije je zmerom živela površna burka. Po prvi svetovni vojni smo se smejali Patu in Patachonu; Oliwer Hardy in Stan Lamel sta preživela drugo vojno, zraven pa smo doživljali tudi Charlieja, ki je znal tudi elementom situacijske komike vdihniti duha družbene kritike. In ker je tako, se je najbrž dejstvom vdala tudi uprava našega gledališča in naši »smešni« živci bodo prostovoljne žrtve enega izmed stebrov stare dunajske ljudske igre. In če bi kdo zdaj zapridigal o okusu, o umetniški vrednosti, ga bo odnesel plaz krohota, zaigral bo pravega utopljenca v valovih smeha, človeku prav tako potrebnega kakor vsakdanji kruh.

Režiser Tone Zorko se je odločil za grotesko, predvsem v zunanjem izrazu pa deloma tudi v igri. Groteska je pretiravanje, protinaturnost, spakljivost. Na vsak način nekaj, ker bo zmerom pritegovalo človeško pozornost, saj sta pretiravanje in protislovje dva poglavitna vzroka smešnega. Nič na svetu ni tako smotrno, tako lepo, da bi ne moglo nekoč iz uglašene mere preiti v bizarno pretiranost. Vsak smisel utegne roditi svoj nesmisel, tako nas »v revah« uči izkušnja bodisi v umetnosti, ekonomiki, religiji, pravu, filozofiji in tudi — v modi. V modi še celo! In to si je ravno izposodila kostumerka. Ekstravagance, ki jih moda počenja, so opredmetena pretiravanja človeške nature. Prav za te ekstravagence bi bilo treba študirati psihologijo pretiravanja, da bi razumeli grotesko, ki se izraža v človekovem oblačenju. Ta psihologija je verjetno v zelo intimni zvezi z gledališčem, saj gre vendar za prodor, za uspeh, za efekt. Honny soit qui mal y pense (Sram naj ga bo, kdor se spogleduje!). Groteska ima svojo voljo, pa če je še tako nesmiselna. Nesmisel triumfira. Če je rokoko rodil modo à la Frankin, potem se kostumi naših Utopljencev kar utope v tisoč nesmislih, ki si jih je dovolila moda tistega časa. Kjer gre za pretiravanje, je treba meriti: še lepo — originalno — presenetljivo — groteskno — nemogoče itd. Inscenator najbrž mere ni imel. Sicer drži: ne sutor supra crepidam (le čevlje sodi naj kopitar!), vendar se mi zdi, da je bila scena v prvem dejanju že kar preveč bolestno groteskna. Res je tudi početje gospode in Smole začuda vegasto, vendar ne bomo nad mrtvimi stvarmi zbijali takih šal kot nad živimi. One so, kar so, pa čeprav zdaj razstavlja Picasso v srednji Evropi. Če denemo k temu še dramaturško pripombo, da brez dunajskega kolorita Nestroy izgubi svoje »moštvo«, moramo reči, da so bili režiser in igralci kljub hvaležnemu občinstvu postavljeni pred težko nalogo. Posebno prvo dejanje je slabo vključeno v organizem dogajanja. Moti dolga nema scena v ozadju, ki bi se dala skrajšati ali drugače postaviti. Tudi za pevske vložke bi bilo treba premisliti, kako naj se postavijo: ali naj se vzdržuje klasični stik med igralcem in občinstvom na rampi in na odru, kakor ga je še gojilo 18. stoletje, pa ga z naraščajočo močjo meščanstva tudi že odpravljalo, da pa naj se posname kupletski stil novejšega van de villea. Nestroy je človek 19. stoletja in bi se mu torej bolj prilegal drugi način. Sicer pa je to stvar teatralike in ne preveč pomebna. Viden je bil trud režiserja in igralcev, da se odpravi diletantska samovšečnost, ki se te vrste komadov tako rada drži še pri bolj homogenskih ansamblih, kakor je ta. Videlo pa se je tudi, da je zamisel totalne groteske izpodnesla temelje za stilno igro, ki bi ustvarila barvitost, hudomušnost in specialni vonj obdonavskega cesarskega mesta. Za to je treba seveda mnogo drobnega študija in izkušnje.

Glavne vloge so igrali Grobelnik (Štefan), Sedej (Smola), Gradišnik (Buča), Frecetova (Vodetova) in Fazarinčeva (Katrica). Igralske kvalitete prvih štirih poznamo in so jih v splošno zadovoljnost pokazali tudi v Utopljencih, če odpišemo zgoraj omenjeno pomanjkljivost. Najboljši je bil pač Grobelnik. Dobro, solidno igro je pokazala Fazarinčeva, na našem odru novinka. Tudi ostali igralci so skušali postaviti na oder živega človeka. Posrečeni so bili trije prijatelji (Gombač, Tonjuti in Uršič), čeprav jim verjetno pantomina v 1. dejanju preseda. Notar bi imel prav lahko močnejšo masko v smislu groteske, pa ima najbolj normalno, realistično (s podaljškom — cilindrom). N. pr. nekaj takega, kar je W. Hogarth 1758 upodobil na sliki »The Bench« (Visoko sodišče). Hogart — Shakespeare v slikarstvu, pravičen sodnik! V igri je bil sicer mestoma okoren, pa se je prilegalo. Pri igralcih drobnih vlog se je dobro opazila skrb, da ne rušijo igralske višine ansambla.

II. ZASEDANJE OKRAJNEGA ZBORA OF CELJE-OKOLICA BO 2. FEBRUARJA 1951

Vse člane (delegate) okrajnega zbora OF Celje-okolica obveščamo, da bo okrajni zbor OF drugič zasedal v petek, dne 2. februarja t. l. Na zasedanje so vabljeni tudi predsedniki ali sekretarji krajevnih odborov OF. — Razpravljalo se bo o nalogah Fronte v pripravah za volitve v II. skupščino LR Slovenije.

Zasedanje se bo vršilo v veliki dvorani OLO Celje-okolica v Celju (Narodni dom). Začetek ob pol 9. uri dopoldne. Udeležba je obvezna. OOOF Celje-okolica

P O Z I V !

Okrajni zbor OF Šoštanj bo zasedal drugič v nedeljo, dne 4. februarja ob 9. uri dopoldne v dvorani »Kino Kajuh« v Šoštanju.

Zbor bo razpravljal o volitvah v republiško skupščino LRS.

Za vse delegate je udeležba obvezna. Vabimo vse predsednike in sekretarje osnovnih frontnih organizacij, da se zasedanja udeležijo kot gostje, prav tako pa tudi zastopnike drugih masovnih organizacij.

OBVESTILO

Sporočamo vsem osnovnim organizacijam, podjetjem in ustanovam, da se je Okrajni odbor OF Celje-okolica preselil iz dosedanjih prostorov v OF domu, Titov trg 3 v prostore »Sindikalnega doma«, Šlandrov trg 5, III. nadstropje. Telefonska številka ostane neizpremenjena, t. j. Celje 47.

Iz pisarne IO OOF Celje-okolica

S podeželjskih odrov

V Šoštanju so po dolgem času spet gledali igro

Klub Ljudske milice v Šoštanju je pod režijo tov. Podlesnik Maksa uprizoril Ivana Robide dramo v petih dejanjih »Revček Andrejček«.

S to uprizoritvijo je nekako znova oživela kulturna dejavnost v Šoštanju, ki ima za seboj že dolgo tradicijo, vendar je zaradi nedelavnosti domačega SKUD v zadnjem letu le preveč zamrla. Vse pa kaže, da je prav ta uprizoritev dokazala, da je igralskih talentov v samem kraju precej, lahko rečemo, dovolj. Sama režija te drame sicer ni zajela vseh podrobnosti, je pa kljub temu prispevala, da so nekateri igralci pokazali precejšnjo spretnost na odru.

Izmed vseh je v glavni vlogi najbolj ugajal občinstvu Revček Andrejček (M. Špeh), ki je s svojo neprisiljeno kretnjo in načinom izražanja dobro odigral glavno vlogo. V kolikor je bila priprava režije pomanjkljiva, jo je znal Andrejček mojstrsko izpopolniti.

Drugo zelo važno vlogo je imela Maričica (S. Pavlin), ki pa se v prvih dveh dejanjih nikakor ni mogla vživeti v vlogo. To je prišlo posebno do izraza v času, ko je igrala bolno Maričko. Takrat je bila vse nekam prisiljeno mrtva, tako, da se je to mrtvilo čutilo še v drugem dejanju, ko bi morala zaigrati zdravega in prebrisanega dekleta. V naslednjih dejanjih se je bolj vživela. V zadnjem dejanju pa je svojo igro že dokaj dobro izpopolnila, tako, da je njeno igranje na koncu le zasenčilo prejšnje pomanjkljivosti.

V manjših vlogah je posebno ugajal jecljavi Janez, ki je imel odgovorno in težko nalogo: paziti na vsako svojo besedo, da je izzvenela najbolj prirodno človeku z okvarjenimi govorilnimi organi.

Na splošno, dokaj dobro odigrana drama, kljub nekaterim manjšim napakam, kot so: uporaba različnih dialektov (kar se ne bi smelo dogoditi, saj se dejanja vrše stalno v enem kraju!), nekajkrat neslišen pogovor in podobno, pa so igralci le navdušili navzoče gledalce, ki so bili zadovoljni s tem sporedom in si žele še več kulturnih prireditev.

Zato bo moral SKUD v Šoštanju svojemu glavnemu vprašanju in nalogi posvetiti več pozornosti, saj lahko odboru SKUD služi klub LM za zgled, ki je kljub malemu številu članov utegnil zainteresirati svoje članstvo za udejstvovanje na kulturnem polju, mobilizirati vse sile in dobro izvedel prvi korak za poživitev kulturne dejavnosti v okraju Šoštanj.

Hvale vredno pa je dejanje Kluba LM v Šoštanju, ki je v Topolščici uprizoril to dramo brezplačno za bolnike, kateri se nahajajo na zdravljenju v tamkajšnjem zdravilišču.

V. B.

Z Marije reke so gostovali v Grajski vasi

Velik tekmovalni polet v čast 10. obletnice OF je pritegnil v sodelovanje tudi mladino iz Marije Reke.

Preteklo nedeljo je mladinska organizacija Marije Reke s svojo diletantsko skupino gostovala v Grajski vasi z Nušičevo veseloigro »Dr«. Igralci so se kar dobro obnesli. Živo se je v glavni vlogi dobro razživel, le preveč pretirane kretnje so ga včasih zavile v smešnost. Njegov sin Milorad, nam je dal pravo podobo »Dr. filozofije«. Njegovo nerodno obnašanje je bilo primerno njegovi vlogi. Njegov svetovalec Blagoje je skoraj najboljše igral. Le jezik mu je delal težave. Včasih se je držal knjižne izgovorjave, potem pa je zavil po savinjsko. Student Velimir je v igri pokazal premalo notranjega vživetja. Klara bi bila še boljša, če bi znala zadrževati smeh.

Režiser Golavšek je vložil mnogo truda v uprizoritev, ki je pokazala voljo sodelovanja mladine v kulturnem življenju.

V. K.

Gomiljčani so nastopili na Vranskem

V soboto in nedeljo so nastopili na Vranskem člani SKUD »Beton« z Gomiljskega. Pohvale vredno je, da se je ta diletantski kolektiv lotil Župančičeve »Veronike«, ki je z zgodovinske plati Savinjčanom najbližja. Igra je oreh tudi za poklicne igralce, zato amaterjem ni zameriti, če je ponekod bila podana precej slabo. Vendar ne moremo govoriti, da se jim trud ni splačal, saj so pokazali, da imajo nekaj prav dobrih igralcev. Omeniti je treba težko vlogo Hermana, ki jo je igralec dobro izvedel. Tudi Veronika bi bila lahko boljša, posebno v tretjem dejanju, kjer je manjkalo potrebne igre od znotraj, a brez patosa in deklamiranja. Bonaventura je bil dober do zadnjega dejanja, potem pa je popustil, da ni bil niti senca s prejšnjim. Friderik je zaigral lepo in ponosno kot zahteva vloga. Vsi drugi pa so bili za podeželske diletante zadovoljivi.

Režija je morala biti v spretnih rokah. Tudi scene so bile zelo dobre. Motil je samo preglasni šepetalec.

K koncu je treba opozoriti gledalce, ki so ves čas vneto kadili, da si v bodoče zapomnijo, da je kadilnica kadilnica, gledališče pa naj ostane gledališče.

L.

REKLAMACIJSKI ROK ZA POPRAVKE DO 31. I. 1951 — MLO, SOBA ŠT. 65

Za male gospodarje

Da bi čimbolj izpopolnili in zadovoljili čim širši krog naših čitateljev, smo se namenili, da odpremo v našem listu mesečno rubriko pod naslovom »Za male gospodarje«.

Kaj nas je privedlo do tega in kaj hočemo tukaj povedati?

V ožji in širši okolici Celja, kakor tudi sosednjega okraja Šoštanj, je veliko število malih gospodarstev, kakor tudi delavskih družin, ki se poleg dela v industriji bavijo z obdelovanjem svojega koščka zemlje, ki jim donaša koristi pri izboljšanju življenjskega standarda. Poleg tega se še posebno v sedanjih časih goji mnogo malih živali kakor: perutnine, kuncev itd., ki istotako dajejo malemu gospodarju vir dohodkov in priboljškov pri vsakdanji prehrani. In ravno tem malim gospodarjem smo namenili naš kotiček!

Svoječasno je bil rejski pokret v Celju precej močan in živahen, saj je imel celo svojo organizacijo — društvo rejcev malih živali. Enako društvo je bilo tudi v Grižah, Mozirju, Nazarjih in drugod. Med nami je še mnogo izkušenih rejcev — praktikov, ki hranijo svoje izkušnje le v ožjem krogu svojih znancev, mogoče gre njih znanje le še do sosedov. Vse te tovariše — rejce vabimo k sodelovanju in dopisovanju v ta kotiček. S tem je sedaj dana možnost in prilika prenesti svoje praktične izkušnje na celoten krog rejcev našega mesta in okolice. Čim večji bo naš krog dopisovalcev, tem pestrejši in popolnejši bo naš kotiček.

K sodelovanju vabimo tudi naše najmlajše rejce, da se oglasijo in dopisujejo rejskemu stričku našega kotička in mu povedo, kako jim napreduje njihova mala reja zajčkov, kokošk, kanarčkov itd. Mali rejci oglasite se, vsakega dopisa bo rejski striček vesel in ga objavil, da se bodo z njim seznanili vsi vaši sotovariši.

Torej le s korajžo na delo!

ŽENE, POSNEMAJTE JIH!

V nedeljo so žene članice RK in AFŽ iz terena Lisce obiskale Dom onemoglih Gmovje.

Vedrih obrazov so starčki in starke sprejeli obisk. V polno zasedeni jedilnici zbrani so bili dobro postreženi. Žene so jih obdarile s pecivom, vinom in cigaretami. Pogledi starčkov in stark so bili vedri v polni zavesti, da niso pozabljeni v današnji ljudski oblasti. Osobito množične organizacije z Lisc so večkrat na obisku pri njih, pa tudi drugi tereni in sindikalne podružnice so se že oglasile.

Predvsem bi bilo želeti, da bi naša kulturna društva večkrat razvedrila te ljudi, tako se bomo najbolj oddolžili ljudem, ki so pod težo izkoriščanja onemogli v kapitalističnem sistemu.

Za obisk in darove se jim je zahvalil tov. Rob Ivan.

K. A.

Z zasedanja Mestnega ljudskega odbora v Šoštanju

V nedeljo, dne 21. januarja je bilo tretje zasedanje MLO Šoštanj. V poročilu, ki ga je podala tajnica MLO, je bilo nakazano delo MLO v času med drugim in tretjim zasedanjem. Od preselitve OLO iz Mozirja v Šoštanj se nahajajo pred MLO pereči stanovanjski problemi, ki jih MLO kljub prizadevanju nekaterih članov do danes ni mogel rešiti. Prav tako še do danes ni rešeno vprašanje zamenjave starih in slabih vodovodnih cevi in pomanjkanje pitne vode. Kljub temu, da so bili na drugem zasedanju MLO Šoštanj sprejeti sklepi, ki bi z izvedljivostjo poživeli komunalno dejavnost, še ni rešeno vprašanje ustanovitve javnega stranišča, mestne tržnice, ureditve in vzdrževanje mestnega parka. Posebne preglavice dela javna razsvetljava vsled zastarele električne napeljave in pomanjkanje električnih žarnic. Temu vprašanju bo MLO moral posvetiti kar največ pozornosti.

Iz poročila je nadalje razvidno, da je MLO Šoštanj izvršil odkup kmetijskih pridelkov 99%. Plan sečnje je bil dosežen 100%, ni pa imel MLO pravilnih prijemov, da bi posekan les spravil v določene žage. Na področju socialnega skrbstva podpira MLO 14 starčkov in onemoglih, ki jih je za Novo leto oskrbel s premogom in jim dodelil nekaj blaga. Tajnica je v svojem poročilu naglasila, da ni zadostne povezave z Mestnim odborom OF in, da niso bili vsi odborniki MLO aktivni. Prav tako je v poročilu kritično podana ocena o pomankljivem poslovanju Uprave gospodarskih podjetij MLO Šoštanj, ki še do danes ni izdelala bilance za leto 1949.

Po poročilu tajnice so v diskusijo posegli poedini člani MLO in diskutirali o neizvršenih nalogah med drugim in tretjim zasedanjem. Zaradi tega so prišli do prepričanja, da bo nujno potrebno v tem letu izboljšati delo MLO, da poleg novozastavljenih nalog izvrše ob sodelovanju frontne organizacije tudi tiste sklepe, ki so ostali še nerešeni, predvsem, kar se tiče komunalne dejavnosti. Slabo vzdrževane ceste v kraju čakajo popravila, popraviti in urediti bo treba kanalizacijo, urediti zelenjadne plošče na vseh mestih, kjer so še danes ruševine, tako da bo mesto dobilo lepši izgled. Ker proračun MLO Šoštanj, po katerem so izdatki enkrat večji od dohodkov, ne bo zadoščal za financiranje teh del, je bil soglasno sprejet predlog za uvedbo krajevnega samoprispevka. Zato si je MLO zadal nalogo, da bo sklical zbore volivcev, kjer bodo poedini odborniki podali volivcem obračun dela. Zborom volivcev bo predložen v pretres tudi sklep predloga o uvedbi samoprispevka.

Posebno živahna je bila diskusija vsled pomanjkljivega in slabega poslovanja gospodarskih podjetij v Šoštanju. Ker uprava gospodarskih podjetij ob določenem roku ni sestavila bilance za leto 1949, je zapadel MLO znesek din 1,200.000, s katerim bi lahko znatno poživeli komunalno dejavnost, izpopolnili zdravstveno-sanitarne naprave in še marsikaj drugega. Kljub temu, da so bili pri gospodarskih podjetjih v Šoštanju že izvoljeni delavski sveti in upravni odbori, pa ti še niso prevzeli upravljanja, tako kot bi po zakonu morali. V diskusiji je bilo tudi ugotovljeno, da se stavbe MLO nahajajo v zelo slabem stanju in da bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti.

Iz vseh teh nakazanih pomanjkljivosti je MLO sprejel sklepe, ki bodo v kolikor ne bodo ostali na papirju, odpravili vse te pomanjkljivosti. Med najvažnejše sklepe MLO spada utrditev Mestnega ljudskega odbora, študij članov MLO, okrepitev gospodarskih podjetij, razširitev ekonomije in povečanje dopolnilne preskrbe, poživitev kulturno-prosvetnega dela in še več konkretnih sklepov z enim samim namenom: izboljšati življenjsko ugodje delovnih ljudi. Sklep, ki so ga sprejeli na tem zasedanju, predvideva tudi kontrolo izvajanja sklepov, kar je jamstvo, da se bodo sklepi izvršili in da je s tem dnem nastala prelomnica v delu Mestnega ljudskega odbora v Šoštanju.

V. B.

FIZKULTURA

KLADIVAR (Celje) : KOVINAR (Štore) 16:1 (5:1)

Prvi start Kladivarja v novi sezoni

Po sedemtedenskem odmoru je celjski Kladivar gostoval minulo nedeljo v Štorah ter tam odigral prijateljsko trening tekmo z članom obiastne lige — Kovinarjem. Sodniku Drvariču sta se moštvi predstavili v sledečih postavah:

Kladivar: Klajnšek, Tomšič, Božič, Florenini, Čater, Dobrajc, Janežič, Marinček, Čoh, Firm, Bernard.

Kovinar: Ambrož, Lovrič, Čehovin, Bonič, Obajdin, Vodeb, Ožek, Črešnik, Vrdev, Obrez, Knez.

Strelci: Marinček 4, Čoh, Dobrajc ter Janežič po 3, Firm 2 in Bernard 1 za Kladivarja ter Obrez za Kovinar.

Kot prvi so imeli pobudo na igrališču domačini, katerim je uspelo že po preteku šestnajstih minut priti v vodstvo po Obrezu. Toda nenaden uspeh Kovinarja ni vplival slabo na goste, ki so po Firmu kmalu izenačili ter močno pritiskali na vrata nasprotnika. Domačini pritiska niso vzdržali in goli so sledili golom, da je postal rezultat naravnost hazenski.

Domače moštvo kljub visokemu porazu ni igralo tako slabo. Kljub prikazani borbenosti pa ta ni bila dovoljna, da bi se uspešno zoperstavila razigranemu in tehnično izpopolnjenemu Kladivarju, ki je topot prikazal zelo lepe in smiselne kombinacije. Enajstorica iz Štor razpolaga z večjim številom dobrih, mladih igralcev, med katerimi je posebno pohvaliti Lovriča v obrambi ter Črešnika v napadu. Tudi Obrez je bil boljši kot ostali.

Kot je že rečeno, Celjani so po daljši zimski pauzi zadovoljili. Kljub nepopolni postavi so zaigrali lepo ter predvedli zanimivo partijo. V moštvu ni bilo slabih mest. Sodnik Drvarič ni imel težkega dela in je sodil na splošno zadovoljstvo dobro.

B. V.

STRELSKO TEKMOVANJE V CELJU V ČAST 10. OBLETNICE USTANOVITVE OF

V soboto popoldne 20. t. m. je bilo na centralnem zimskem strelišču v Celju tekmovanje za prvenstvo Celja v streljanju z malokalibrsko puško v letu 1951.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Okr. strelskega odbora tov. majorja Radoviča in po nagovoru kapetana moštva tov. dr. Pavliča Marjana je tekmovanje s častnim strelom (bil je center!) otvoril tov. Jerman Riko, predsednik MLO Celje.

Devetindvajset najboljših strelcev in strelk je tekmovalo za častni naslov prvaka in prvakinje. Od vsega začetka do konca so bile ostre borbe za prvaka mesta, vendar so se tudi tokrat obdržali na vrhu »stari asi«. Uveljavilo pa se je tudi nekaj novih, tako Jeriček Zlatko, Maček Mirko, Belamarič Niko, Jerič Bernard, Pocajt Slavica in drugi, ki bodo v bodoče gotovo dosegli še lepše uspehe. V splošnem so vsi strelci dosegli dobre rezultate, čeprav v preteklem letu niso kdo ve kaj vadili.

Tekmovanje samo je bilo dobro organizirano in je potekalo točno po programu.

Strelci kakor tudi strelke so streljali na razdalji 25 m, v tarčo s premerom 10 cm, vsak po 18 strelov, od katerih so bili trije probni.

Tehnični rezultati:

Moški: 1. Teršan Polde 125 krogov (od 150 možnih), 2. Mejavšek Mirko 125, 3. Teršan Jože 122, 4. Braškin Viktor 111, 5. Pavlič Marjan 105, 6. Korošec Franc 101, 7. Jeriček Zlatko 98, 8. Maček Mirko 88, 9. Uršič Vinko 88, 10. Belamarič Niko 86, 11. Ljubičič Milan 84, 12. Atlagič Boško 84, 13. Jerič Bernard 81, 14. Veber Ivan 75, 15. Trebičnik Mirko 71 krogov itd.

Ženske: 1. Krašovec Zvonka 109 krogov (v skupni konkurenci je na 5. mestu), 2. Čater Vali 85, 3. Pavlič Vlasta 83, 4. Pocajt Slavica 73 krogov itd.

V posameznih stavih so bili najboljši: V ležečem stavu Krašovec Zvonka s 47 krogi (od 50 možnih), v klečečem stavu Mejavšek Mirko s 46 krogi, v stoječem pa Teršan Jože s 40 krogi.

Ob tej priliki omenjamo, da imamo v Celju moško strelsko ekipo v postavi Teršan Polde, Mejavšek Mirko, Teršan Jože, Pavlič Marjan in Braškin Viktor, ki je gotovo ena izmed najboljših mestnih ekip v vsej FLRJ. Tudi naša ženska ekipa bi se lahko ponašala s tem, če bi dobila v svoj krog še eno ali dve strelki, kar pa upamo, da jim bo v v letošnjem letu tudi uspelo.

V HUDIČEVEM GRABNU PRI CELJU JE PRVIČ ZAŽARELA ELEKTRIČNA LUČ, IZ 80 PIP PA JE V RIBOGOJNICI ZAŽABUREL A STUDENČNICA

V maju 1950 je pričela naša Ribarska zadruga z gradnjo nove ribogojnice v Hudičevem grabnu. Podvigu zadruge, da si upa v hribu, eno uro od Celja oddaljenem Hudičevem grabnu, zgraditi moderno ribogojnico s stanovanjem za oskrbnika, smo se čudili in dvomili v končni uspeh. Nad vsako pričakovanje pa je danes ribogojnica sposobna, da sprejme v svoja valilna korita 130 tisoč oplojenih iker potočne postrvi, ki jih bo dobila iz Ogulina. Prilično po 2 mesecih bodo izvaljene postrvice sposobne za vlaganje in Ribarska zadruga jih bo vložila v vsak primeren potoček savinjskega porečja. Uspeh je pripisati agilnemu vodstvu in disciplininim članom zadruge, ki so v več kot 8000 prostovoljnih urah pripomogli do zavidljivega uspeha. Posamezni člani so napravili preko 100 pa tudi preko 200 prostovoljnih ur, je pa tudi nekaj takih, ki se prostovoljnega dela sploh niso udeležili. Zadruga se bo morala le postaviti na stališče: Kdor ne goji, naj ne lovi!

Zadruga je električen daljnovod napeljala od transformatorja pri rudniku v Pečovniku do svojega gradilišča preko 600 m daleč, vodovod v svojo valilnico pa 240 m daleč iz Potoka Hudičevega grabna. Električno energijo je dala tudi svojim sosedom — tem, ki so Ribarski zadrugi za to izredno hvaležni.

Veliko pomoč so nudili zadrugi pripadniki armade, ki so 4-krat prikomandirali na prostovoljno delo k izkopom vodovodnih jarkov.

Nova ribogojnica bo velikega gospodarskega pomena. Ona ima kapaciteto preko 300 tisoč iker, ki bodo po izvalitvi vlo ene v opustošene potočke savinjskega porečja. Poleg postrvi bo zadruga gojila tudi sulce. Oplojene ikre sulcev, so izredno važen izvozni artikel. Za eno oplojeno ikro sulca ponuja inozemstvo 5 deviznih dinarjev. Ako bo na pomlad naša Savinja čista in jo industrija ne bo onesnaževala, potem lahko računamo na veliko ženitovanjsko potovanje sulcev iz Save in spodnjega toka Savinje v okolii Celje—Petrovče, kjer jih bodo umetno osmukali ter prenesli ikre v novo ribogojnico. Zadruga bo gojila v svoji ribogojnici tudi lipane. V kolikor pa tega v Celju zaradi manjšega števila lipanov v spodnjem toku Savinje ne bo mogla v večji meri doseči, bo postavila v prihodnjem letu lipansko valilnico v Nazarjih pri Mozirju.

Zadruga zasluži vsestransko podporo oblasti, katere pa do sedaj ni bila posebno deležna. Velikokrat je naletela na gluha ušesa ter iskala material za gradnjo ribogojnice po virih, ki so ji bili težko dostopni. Ribogojnico je postavila v lastni režiji ter je bil njen predsednik stalno na terenu pri dobavi gradbenega materiala. Nekatere industrije so ji šle lepo na roko, v prvi vrsti Cinkarna Celje, Železarna Štore in Tovarna emajlirane posode Celje, druge tovarne, ki tudi onesnažujejo tekočo vodo, so ji pa šle v manjši meri na roko pri dovozu materiala.

Zadruga skončava sedaj dela na stavbi sami, takoj spomladi pa bo pristopila k izkopu petih ribnikov za materne ribe ter k popravilu ceste. Cesto uporablja uprava terazne industrije za izvoz lesa in drv. Popravlja jo pa nihče in Ribarska zadruga je morala cesto temeljito popraviti, da je mogla z gradbo sploh pričeti. Vsekakor je potrebno, da se bo napravil za bodoče primeren ključ, ki bo razdelil obvezna popravila na cesti.

JOŽEFOV HRIB

V sredo zvečer je bil v »Skalni kleti« množični sestanek za vse tri terenske odbore Osvobodilne fronte. Tov. Černelič je v poljudnem referatu poročal in razlagal nov način našega trgovanja. Njegovim izvajanjem so navzoči pozorno sledili, kar je pokazala prav živahna debata. O ustanovitvi Pionirskega sveta je govoril tov. Janko Pogačnik ter razložil njega namen, ki bo zbiranje pionirjev v razne krožke, v katerih bodo marsikaj koristnega pridobili. — Za brigadirja pri prostovoljnih delovnih akcijah ,katere se bodo izvedle na terenu, je bil določen tov. Mirt. — Pri raznoterostih so bile iznešene razne težave in pritožbe. Tako se v razdeljevalnici mleka baje godijo nepravilnosti, v terenski trgovini se še ni delil drugi obrok krompirja. Ljudska inšpekcija bo ugotovila vzroke glede pritožb. — Sklenjeno je tudi bilo ponovno pričeti s študijskimi krožki. — Po sestanku je bil še občni zbor Rdečega križa za Jožefov hrib.

NA FRANKOLOVEM ŠE VEDNO NISO ODPRAVILI BIROKRACIJE

Kmetica Pungartnik Ana iz Lipe, je sodelovala z narodnoosvobodilnim pokretom od vsega začetka. Že prvim partizanom, ki so prišli v ta kralj, je bila prava mama. Za dobro zastrtimi okni je skoraj slednjo noč gorela brlivka, ob kateri so se zbirali kurirji, aktivisti in borci, se tu odpočili in okrepčali in nato odhajali na odrejena mesta. Sem so prihajali sodelavci iz Celja in Vojnika ter dobili takoj vezo po njeni hčerki ali sinu.

Pred nekaj dnevi se je oglasila na krajevnem ljudskem odboru z željo, da ji napravijo prošnjo za skrajšanje roka služenja njenemu sinu v JA.

Rekli so ji, da naj kar sama napiše in da naj podpišeta dva borca. Ko je vse to naredila, so ji odklonili prošnjo, češ, da morata biti izjavi partizanov napisani na posebnem listu. Ko je tudi to izvršila so ji pojasnili, da mora izjave podpisati krajevni ljudski odbor, kjer bivši borci sedaj stanujejo. Tako roma in išče podpisov že drugič in si misli: za take birokrate se pač nismo borili . . .

J. V.

Tudi telovadno društvo na Vranskem tekmuje

Nedavno je imelo Telovadno društvo na Vranskem letni občni zbor. Z uspehi v lanskem letu se niso mogli pohvaliti. Sodelovanje v Titovi štafeti in nekaj nogometnih nastopov, to je bilo vse delo v lanskem letu. Za smučarsko sekcijo so nabavili smučarske hlače, vendar se pa tudi ta sekcija ni izkazala.

Za predsednika društva je bil izvoljen tov. Golob Franc ter je upati, da se bo društvo pod njegovim vodstvom le prebudilo iz »zimskega spanja.« Sklepi, ki so jih člani prevzeli na občnem zboru, nam vlivajo nado na uspešnejše delo. Sklenili so, da bodo 27. aprila v počastitev 10. obletnice priredili akademijo, takoj pa bodo začeli zidati telovadnico, katero bodo uporabljali tudi šolski otroci.

Članom društva želimo mnogo uspeha pri delu, tako da bo novoizvoljeno vodstvo lahko ob zaključku leta pokazalo dosti več kot lansko leto.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

Okrajni odbor OF Celje-okolica obvešča vse organizacije, ustanove in podjetja, da sporočijo vse terjatve iz leta 1948-50 do najpozneje 31. januarja 1951. K vlogam za terjatve je priložiti naročilnico ter kopijo računa. Po tem roku, t. j. 1. II. 1951 dalje ne bomo sprejemali oz. upoštevali nobenih obveznosti.

Istočasno obveščamo vse urade, ustanove in podjetja, da tako za nazaj, kakor v naprej, ne bomo plačnik računov, če istemu ne bo priložena naročilnica z uradnim žigom in podpisom sekretarja Okrajnega odbora OF Celje-okolica.

Iz pisarne IO OOF Celje-okolica

P o z i v !

Podjetje za cestna vzdrževalna dela in produkcijo gramoza »Cegrad« Celje vabi vsa podjetja, ustanove, zadruge in privatnike na teritoriju OLO Šoštanj, Celje-okolica in Trbovlje, da mu sporočijo količine lomljenca, gramoza in peska, ki ga nameravajo nabaviti tekom leta 1951 v kamnolomih kjer podjetje vrši produkcijo. (Piresica, Šibenik, Stropnik itd.).

Potrebe naj interesenti javijo do 31. januarja 1951 na naslov: Podjetje »Cegrad« Celje, Lava 42, poštni predal 25, da bi mogli zavarovati produkcijo v kolikor kapaciteta presega planske naloge.

Direkcija

POZIV UPNIKOM IN DOŽNIKOM!

Industrijski magazin tkalnice »Hlačevine« je prešel s 1. januarjem 1951 v likvidacijo. Pozivajo se vsi upniki in dolžniki, da do 31. I. 1951 prijavijo svoje terjatve oziroma poravnajo svoje obveze. Pozneje prispele terjatve se ne bodo upoštevale, zaostale obveznosti pa se bodo sodnijsko izterjale.

Likvidator

Podjetja, ustanove in sindikalne podružnice opozarjamo, da imamo na zalogi žepne in namizne koledarje.

Ker je zaloga zelo majhna, pohitite z nakupom!

Putnik — Celje

LJUDSKI MAGAZIN CELJE

prodaja radio aparate najnovejše izdelave na kmečke in industrijske bone. Radioaparati so v prosti prodaji.

Nedeljska zdravstvena dežurna služba

Dne 28. januarja 1951 tov. dr. Fišer Jože, Kr isnikova ulica 2.

Nedeljska zdravstvena dežurna služba traja od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

PRODAM dobro ohranjen posnemalnik — 150 litrov na uro, znamke »Alfa«, ali ga zamenjam za konja. Naslov v upravi.

PRODAM dobro ohranjen globok otroški voziček. Naslov v upravi.

PROSIM osebo, ki je našla dne 20. I. v Celju denarnico z vsebino okrog 2000 din in 3500 kmečkih bonov, da jo vrne proti nagradi na naslov: Trebovc Mihael, Goričica štev. 11, KLO Blagovna, p. Sv. Jurij pri Celju.

PRODAM ali zamenjam belo spredeno angora volno. Klepej Marija, Kladje 4, p. Laško.

PRODAM 4 stole, 2 fotelja, mizo — pripravna tudi za čevljarja. Naslov v upravi.

PRODAM pisalno mizo. Naslov v upravi.

PRODAM ROGLAŠAM za neveljavno dobavnico »Kuriva« štev. 569, od 5. I. na ime Vidic Neža.

PRODAM lepo električno svetilko (ampel) primerna tudi za cerkev. Naslov v upravi.

PRODAM brejo svinjo. Naslov v upravi.

PRODAM foto aparat 6 x 9. Naslov v upravi.

DOBRO OHRANJEN šivalni stroj z dolgim čolničkom, tri usnjene stole, moderno stoječo uro Junghans in omare prodam. Naslov v podružnici Slovenskega poročevalca.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, dne 28. januarja 1951 ob 10. uri: Ivan Cesar: »Pastirček Peter in kralj Brijantin«. Pravljična igra s petjem in plesom v štirih dejanjih. Glasba: Ciril Rakuša. Gostovanje v Mariboru).

Nedelja, dne 28. januarja 1951 ob 15. uri.: Ivan Cesar: »Pastirček Peter in kralj Brijantin«. Glasba: Ciril Rakuša. (Gostovanje Mariboru.)

Nedelja, dne 28. januarja 1951 ob 9. in ob 4. uri popoldne: Gostovanje Veselega gledališča iz Maribora. Nastopita Tijek in Irga. Napovedovalec Zlatko Zei. Glasbena spremljava Anton Breznik.

Predprodaja vstopnic od četrtka 24. januarja dalje od 16. do 18. ure in dve uri pred predstavo.

KINO METROPOL

Od 23. do 31. I. 1951: »Plavi 9«, jugoslov. film

KINO DOM

Od 24. I. do 25. I. 1951: »Gospa Curie«, ameriški film

Od 26. I. do 29. I. 1951: »Guliverjeva potovanja« — amer. film

Od 30. I. do 1. II. 1951: »Vlak pelje na vzhod«, sovjetski film

ŠAH

KONEC ŽIVOTARJENJA CELJSKIH ŠAHISTOV

Po osvoboditvi je celjski šah postajal iz leta v leto močnejši na kvaliteti, zajel pa je z velikimi prireditvami tudi množično razgibanost v mestu samem, kakor tudi na okoliškem teritoriju, posebno v Savinjski dolini. Na ta razmah je krajem leta 1949 prišel hud udarec s strani vodstva turist hotelov, ko je bivši šahovski dom v kavarni »Evropi« bil določen za sedanji bar. S tem se je pravo organizirano šahovsko življenje v Celju praktično končalo. Brez prostorov je ostalo Sindikalno šahovsko društvo, kakor tudi takratni Okrožni šahovski odbor. Nekaj šahovskih organizatorjev se je poprijelo dela na sindikalnem področju in lani organiziralo moštveno tekmovanje, v katerem je sodelovalo 56 moštev, skupno 336 igralcev, vendar je bilo to samo prehodnega značaja in je po končanem tekmovanju zopet vse utihnilo. Tudi društvo je prevelelo leto 1950 takorekoč brez članstva. Kljub temu pa so bile izvedene razne prireditve, simultanke in tekmovanja. Veliko teh ni bilo objavljenih, zato je primerno, da sedaj, ko stopa celjsko šahovsko življenje z lastnim šahovskim domom in okrajnim šahovskim odborom v novo življenje, spomnimo s kratkim pregledom. Pričeli bomo s simultankami.

SIMULTANKA NA 100 DESKAH

Mala dvorana OF-doma je bila 20. marca prizorišče velike šahovske borbe. Po svečanem zaključku moštvenega prvenstva sind. podružnic, na katerem je referent OSS-a razdelil nagrade in diplome ter aktivu Bolnice kot prvaku prehodni pokal, se je pričela velika simultanka. Štirje celjski drugokategorniki so dosegli od 101 partije naslednji uspeh: 64 dobljenih, 32 izgubljenih in 5 neodločenih partij, to je 66%. Posamezni rezultati so naslednji:

Lorberk Ferdo na 24 deskah, dobljenih 17, zgubljenih 7, remi 0 je 70%.

Fajs Mirko na 27 deskah, dobljenih 16, zgubljenih 9, remi 2 je 63%.

Modic Kazimir na 28 deskah, dobljenih 15, zgubljenih 12, remi 1 je 55%.

Šnajder Jože na 22 deskah, dobljenih 16, zgubljenih 4, remi 2 je 76%.

Partije so dobil: Uršič Srečko, Davidovac Marko, Radi Franc, Urbanc Alojz, Kukovič Jože, Širca, Trunkl, Dečko Franc, Kolar Anton, Kolar Vincenc, Kolar Gregor, Kuzman Jože, Fedran Edi, Novak Avgust, Košar Rajko, Arh Zvonko, Mirnik Bogdan, Jonke Franc, Toter, Babič, Klemen E., Slimšek Franc, Rupnik Ivan, Babinac, Beznik Janko, Jurak Slavko, Jazbec Franc, Tavželj Edo, Skale Oto, Pelko, Bogovič Jože, Vidic Silvester. — Remizirali pa so: Kolar Vinko, Bevc Stanko, Kranjc, Koradi drugo mesto; pri tem pa so nekateri starejši trdili, da je to presenečenje, odnosno za njih smola.

Nedavno se je na desetih deskah odigral brzoturnir. Tu so prišli na svoj račun oni katerih igranje je hitro. Če tudi so na kvalifikacijskem turnirju beležili slabše uspehe, si na presenečenje delita prvi mesti major Bukovec in Sovič.

Šahovska sekcija bo pričela z novim kvalifikacijskim turnirjem, rezultati pa bodo določili v katero kategorijo spadajo posamezni šahisti, medtem pa se predvidevajo dvoboji na osmih deskah z Velenjem, Nazarjem itd. Prihodnji teden se bo odigrala simultanka proti ing. Čadežu.

Če bodo poskrbeli, da bodo pridobili čim več mladine, izvedli sistematsko študiranje teorije in dvoboje z drugimi klubi, uspeh ne bo izostal — Šoštanj pa bo ponosen na svoje šahiste.

P.

KAKO JE S ŠAHOM V ŠOŠTANJU?

V Šoštanju se je šah močno razširil in pridobil množičen pomen, šele z letom 1947. Velika živahnost, ki vlada skoro vsak večer v sindikalni knjižnici je zelo razveseljiva, saj se poleg starih tudi mladinci zvesti šahu. Pri nekaterih starejših je opaziti, da so njihove partije čimbolj kvalitetnejše, premišljene — borbene poteze pa govore o manjšem teoretskem znanju.

Poleg množičnega udejstvovanja je žalostno, da šahovsko sekcijo sestavlja le nekaj članov. Ostali igralci, ki sicer ne zaostajajo za člani, so izven organizacije. Sekcija mora posvetiti več pozornosti razširitvi organizacije, saj bo na ta način pridobila več disciplininih in rednih dobrih šahistov. Tudi mlad kader je na kvalifikacijskem turnirju dokazal, da je enakovreden najboljšim, starejšim šahistom, saj je petnajstletni Pukmajster za ing. Čadežem za-

TUDI MENE JE ZAČELO ZANIMATI ŠPORTNO LETALSTVO

Snoči me je obiskal moj dober znanec, ki je član Aerokluba v Celju. Med drugim sva prišla v razgovorih tudi na letalstvo. Navdušeno je začel pripovedovati, da se lansko leto z lastnimi silami postavili v Levcu lopo za letala (hangar). Opisoval mi je različne jadrilice, katere se imajo spravljene v Levcu. Govoril je o jadriličarski soli, v kateri se bo letos usposobilo veliko število mladincev in mladink za letalce jadriličarje in bodo položili A, B in C izpit. Povdaril je, da letos ne bo vežbanje več tako naporno kot je bilo prejšnja leta, ker vlečejo v zrak jadrilice motorji (ville), dočim so se morali doslej mučiti z gumo. Vežbanje samo pa vodijo poznani jadriličarji, ki so napravili že srebrni C izpit in so se usposobili za večurno drsanje v zraku.

Nadalje mi je opisoval življenje kakršno je bilo v Aeroklubu pred leti, ko ni bilo na razpolago ničesar. Samo maia soba v osnovni šoli jim je služila za ustvarjanje raznih modelov. Modelarstvo je bila pred leti najbolj razvita panoga športnega letalstva v Celju, saj so mladi modelarji na republiških in zveznih tekmah želi lepe uspehe in si delili celo prva mesta, je pripomnil. Sedaj pa bomo začeli z gradnjo jadrilice dvoseda, se je pohvalil, na kateri se bo letos usposobilo lepo število mladih jadriličarjev. Obenem pa bo gradnja dvoseda naš dosedanji največji uspeh in naš ponos.

Ko ni hotel nehati s pripovedovanjem, sem ga prekinil in vprašal, če se bo tudi še letos mogoče včlaniti v to sekcijo ljudske tehnike. Potrdil mi je in mi celo začel pojasnjevati, da je vpisanih v jadriličarski šoli želo nekaj mladincev in mladink in da jih še manjka precejšnje število, če hoče klub doseči svoj plan v izgradnji in šolanju jadriličarjev v letošnjem letu. Napotil me je kar v pisarno Aerokluba, kakatera je v prostorih Poverjeništva za delo v sindikalnem domu.

Ob koncu najinega razgovora, pa mi je prikazoval jadriličarstvo kot šport, kateri v stari Jugoslaviji ni bil pristopen vsakemu, ker so si tako razvedrilo lahko privoščili samo otroci mogotcev. Ta šport je bil pred vojno draga zadeva, dočim se v naši socialistični domovini lahko posluži tega športa vsak, kdor ima zato interes in voljo. Ugotovil pa je na koncu, da se današnja mladina ne poslužuje tega sinjega športa v dovoljni meri, čeprav ima takšno priložnost kot nikjer v nobeni drugi državi na svetu.

Ko sva končala, se je poslovil, jaz pa sem se odločil, da se vpišem v Aeroklub in da napravim letos vsaj dva izpita iz jadriličarstva.

Ivo

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Maslo. — Naslov uredništva: Celje Titov trg 1. — Telefon 7. — Tiska Celjska tiskarna v Celju. — Poštnina plačana v gotovini. — Četrtletna naročnina 36 din, polletna 72 din, celoletna 145 din. — »Savinjski vestnik« izhaja vsako soboto.